

JAV išpėja rusus dėl Čečenijos

Geneva, kovo 22 d. (NYT) — JAV valstybės sekretorius Warren Christopher trečiadienį išpėjo Rusiją, kad jos karinė intervencija Čečenijoje gali sutrukdyti jos pastangoms laimėti greitą integravimąsi į Vakarų valstybes. Pavadindamas Rusijos invaziją Čečenijoje „beprotingai drąsia“ ir „tragiškai klaidinga“, JAV valstybės sekretorius pasakė, kad Rusijos veiksmai Čečenijoje rimtai pakenkė Rusijos marki užsienyje ir gali sutrukdyti Maskvos pastangoms išgauti pilną lygiateisiškumą keliose tarptautinėse organizacijose, jų tarpe ir Didžiąjame Septynete — septynių pramoninių valstybių ekonominėje grupėje.

Kaip rašo „The New York Times“ korespondentas Steven Greenhouse, trečiadienio vakarą darbo pietuose Rusijos užsienio reikalų ministras Andrej Kozyrev pasakė JAV valstybės sekretoriui, kad Rusija norinti praplėsti savo vaidmenį Didžiojo Septynete grupėje, kad jos vaidmuo apimtų ne tik politinę sritį, bet ir ekonominę. Bet pasak aukšto JAV pareigūno, W. Christopher Rusijos ministrui atsakė: „Prie dabartinės padėties Čečenijoje, rinka greičiausiai neatlaikytų padidinto Rusijos vaidmens“.

Porą minučių prieš tą susitikimą, sekr. Christopher pasakė korespondentams: „Die (t.y. rusai) moka aukštą savo vardo tarptautinėje bendruomenėje kainą. Jis buvo bekylantis, vienai tarptautinei organizacijai po kitos juos priimant. Dabar tai atomai sulėtėjo“. Vienas aukštųjų pareigūnas pažymėjo, kad Rusijos invazija Čečenijoje gali sustabdyti jos priėmimo procesą į Pasaulio Prekybos Organizaciją.

Susitikimo Genevoje metu Rusijos užsienio reikalų ministras išreiškė pasitikėjimą,

kad iki gegužės mėnesio pabaigos Rusija prieš sutarimo dėl būdų išspręsti nesutarimą, kuriame JAV kritikuoja Maskvą, kad ji parduoda povandeninius laivus bei kitą nebranduolinę ginkluotę Iranui. Pasak JAV administracijos pareigūnų, Andrej Kozyrev nurodė, kad Rusija sumažinsianti Iranui parduodamų ginklų kiekį.

Warren Christopher Genevoje ištarė ir Rusijos norėtus išgirsti žodžius, kad būtų neįsitinga sustabdyti Maskvai siunčiamą pagalbą dėl to, kad Vašingtonas nepatenkintas padėtimi Čečenijoje ir Rusijos planais statyti atominę elektrinę Irane. Teigdamas, kad nutraukimas pagalbos Rusijai labiau pakenktų Amerikai, nei Rusijai, Warren Christopher paaiškino, jog tai sulėtintų Rusijos perėjimą į laisvos rinkos ekonomiką ir branduolinių ginklų ardymo procesą. „Kai kas sakytu, jog turime bausti Rusiją kai ji padaro ką nors, kas mums nepatinka“, sakė W. Christopher. „Aš peržiūrėjau kiekvieną JAV pagalbos programą atskirai ir nutariau, kad jų susiaurinimas pakenktų Amerikos interesams. Tai pakenktų Jungtinėms Valstijoms bent tiek pat, jei ne daugiau, negu rusams“, sakė Christopher.

Pažymėjęs, jog jis išstudijavo galimybę panaudoti ekonominį spaudimą Rusijai nubauti, W. Christopher sakė, jog sustabdytas nustatytos 500 milijonų dol. pagalbos padėti rusams išardyti branduolinius ginklus priešintųsi JAV saugumo interesams. Panašiai, bandymas atšaukti Rusijai šiemet metams numatytą 379 milijonų dolerių pagalbą, turėtų blogų pasekmių Jungtinėms Valstijoms, nes šiomis lėšomis skatinamas privatizavimas Rusijoje bei kitos svarbios programos, padedant Rusijai artėti prie Amerikos.

Čečenijoje vidaus tvarką perima OMONas

Vilnius, kovo 16 d. (LA) — Kovo 15 d. parą Rusijos ir Čečenijos fronte vyko vietinės reikšmės susišaudymai, rašo Juozas Glinskis „Lietuvos aide“. Abi pusės išlaikė savo pozicijas. Rusų karinės vadovybės spaudos centras pranešė apie karinių dalinių perdlokavimą toliau blokuojant Čečenijos pietryčius ir rytus — Šali, Argun, Gudermes miestus, taip pat vakarinę dalį. Iš Čečenijos pranešama apie atremtas rusų atakas prie Argun ir Bamut. Bombarduotos kelios kalnų gyvenvietės.

Konflikto zonoje pabuvę žurnalistai praneša apie rusų karių drausmės pakrikimą ir girtuokliavimą. Pastebėta, kad iš kontrolės punktų pašalinta „opozicija“ palaikiusi čečėnų liaudies milicija. Visą vidaus tvarkos priežiūrą perima Rusijos Vidaus reikalų ministerijos daliniai OMON.

Kovo 14 d. Maskvoje įvyko konferencija „Taikos iniciatyva Kaukaze“, į kurią susirinko politikai, diplomatai, religinių bendruomenių vadovai ir žmogaus teisių aktyvistai; jos metu sudaryta speciali komisija taikiam Čečenijos konflikto sprendimui. Į ją įeina Rusijos parlamento ir visuomeninių organizacijų atstovai, prezidento

igaliotinis žmogaus teisėms ginti S. Kovaliov, Ingušijos prezidentas R. Aušev, kiti suinteresuoti asmenys.

Ši komisija turėtų organizuoti derybas dėl karo veiksmų nutraukimo ir paliaubų, pasiekimo įkaltais bei karo belaisviais ir „neteisetų kovinių formučių“ paleidimo. Galutinis tikslas — surengti Čečenijoje vietinės valdžios ir parlamento rinkimus, kuriuos stebėtų Rusija. Po to Čečenijos Respublika galėtų tartis su Maskva dėl įgaliojimų pasiskirstymo ir didesnio savarankiškumo kitų Rusijos Federacijos subjektų pavyzdžiu.

Vakarų žinių agentūros AP pranešimu, Džochar Dudajevio šalininkų grupė, protestuodama prieš Rusijos remiamą S. Čadžijev pastabas, išėjo iš konferencijos salės. Dudajev atstovais konferencijos dalyviams pareiškė, kad bet kokios taikos derybos bus įmanomos tik po to, kai iš Čečenijos išeis Rusijos kariuomenė. AP taip pat pranešė, kad ir Jelcino administracija turi planą, kaip taikiai sureguliuoti Čečenijos konfliktą.

Maskvos šaltiniai praneša, kad Rusijos gynybos ministras Pavel Gračev jau kelios dienas su aukšta temperatūra guli ligoninėje. Be to, jam daug nemalo-



leškodama Turkijos kurdų sukilėlių, veikiančių iš Irako, Turkija šią savaitę įvedė apie 35,000 karių į šiaurinį Iraką. Tai didžiausias Turkijos kariuomenės įvedimas į Iraką, ir Turkija numato operaciją tęsti dar porą dienų, naikindami ten beveikiančius apie 2,400 kurdų sukilėlių, priklausantių Turkų Darbininkų Partijai. Turkijos premjerė Tansu Ciller pažadėjo išnaikinti jau dešimtmetį pietinėje Turkijoje veikiančius nuo Turkijos atsiskirti norinčius kurdus. Trečią dieną šios operacijos turkų kariuomenė praneša jau užmušusi 200 sukilėlių ir suradusi daugybę ginklų sleptuvių. Bet Vakarų diplomatai abejoja, ar visi 200 užmuštųjų yra sukilėliai. Taip pat susirūpinimą reiškia NATO sąjungininkės, nes Turkija yra NATO narė. Britanija ir Vokietija išpėjo Turkiją laikyti nuosaikumo, o Prancūzijos užsienio ministras ketvirtadienį atvyko į Turkiją, aiškintis dėl invazijos, pavadinęs ją tarptautinės teisės pažeidimu. JAV gynybos sekretorius William Perry išpėjo turkus neliešti civilių ir apiešti šiaurinį Iraką kai tik baigs operaciją. Irakas invaziją laiko suverenumo pažeidimu.

Daugiausia investuotojų Lietuvoje — iš Rytų Europos ir NVS

Vilnius, kovo 21 d. (Elta) — Seimo narys, buvęs ekonomikos ministras Julius Veselka spaudos konferencijoje antradienį apgailestavo, kad per penkerius nepriklausomybės metus Lietuvoje nesugebėjo parengti gerai apgalvotos užsienio investicijų skatinimo politikos. Todėl į Lietuvą ateina smulkūs verslininkai, kurių pagrindinis tikslas yra ne įsitvirtinti rinkoje, o „tik nugriebti nuo jos dar išlikusią šio kiškio grietinėlę“, sakė jis.

Julius Veselkos duomenimis, 4,507 užsienio arba bendrosios įmonės šiuo metu investuota apie 650 milijonų litų. Vienos įmonės investicijų dydis —

29,300 litų. Daugiausia tokių investuotojų nykštukų yra iš Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių ir Rytų Europos valstybių. Toks kapitalas nepadaręs giedros šalies ekonominei į padangę, konstatavo Seimo narys.

Didžiausia beda yra tai, sakė J. Veselka, kad vyriausybė neturi nustatęsiu prioritetų, į kurias ūkio šakas nukreiptas investicijas reikėtų labiausiai skatinti. Jo nuomone, tai turėtų būti mokslui imlios ekonomikos sritys — elektronika, elektrotechnika, mašinų statyba, prietaisų gamyba.

Meksikos ir Ispanijos ambasadoriai įteikė dokumentus

Vilnius, kovo 22 d. (Elta) — Trečiadienį prezidentas Algirdas Štikonas priėmė Meksikos ambasadoriaus Lietuvos prezidentui Lorenzo Vignalo skiriamuosius raštus. Kadangi jis yra ir Meksikos ambasadorius Švedijai, jis gyvena Stockholme. Prieš šį paskyrimą amb. Vignalo dirbo savo šalies ambasados Kinijoje, Vietname, Australijoje ir Prancūzijoje, buvo Meksikos Užsienio reikalų ministerijos direktorius Europai.

Amb. Lorenzo Vignalo perdavė prezidentui Brazauskui ir lietuvių tautai Meksikos prezidento Ernesto Zedillo linkėjimus. Pažymėjęs, kad dar 1938 m. tarp Meksikos ir Lietuvos buvo užmegzti diplomatiniai santykiai bei pasirašyta tarpvalstybinė draugiškų ryšių sutartis, ambasadorius pareiškė įsitikinimą, kad šia dvasia vystysis bei plėtosis Lietuvos ir Meksikos santykiai ir dabar. Jis sakė, kad Meksika remia Lietuvos integraciją į Europos struktūrą bei pasaulio bendriją. Jo nuomone, Lietuvos ir Meksikos atsotavai galėtų sėkmingai bendradarbiauti tarptautinėse organi-

zacijose, kuriose jo šalis turi gerą vardą. Tą pačią dieną skiriamuosius raštus įteikė Ispanijos ambasadorius Lietuvai Antonio de Oyarzabal. Jis diplomatinę karjerą pradėjo 1961 metais. Jis dirbo Užsienio reikalų ministerijoje, 1979-1981 metais buvo ambasadorius Ekvadore, 1990-1994 metais — ambasadorius Japonijoje, nuo pernai yra ambasadorius Danijoje.

Suteikta pilietybė išimties tvarka

Vilnius, kovo 22 d. (Elta) — Lietuvos prezidentas suteikė Lietuvos pilietybę Maskvos Didžiojo teatro solistei Jelenai Obrazcovai ir šio teatro dirigentui Algijui Žiūraitisui. Tai trečioji Rusijos meno žvaigždžių pora, išimties tvarka gavusi Lietuvos pilietybę. Užpėnai ji suteikta balerinai Majai Pliseckajai ir kompozitoriui Radionui Ščedrui, šiemet — Maskvos Didžiojo teatro primabalerinai Jekaterinai Maksimovai ir baletmeisteriui, neseniai paskirtam šio teatro vadovu, Vladimirui Vasiljevui.

Algis Žiūraitis, noris sugrįžti į Lietuvą. Apie jo žmonos Jelenos Obrazcovos ketinimus nežinoma.

Sprendimas dėl pilietybės jiems suteikimo priimtas trečiadienį įvykusiame Pilietybės komisijos posėdyje, kuriam vadovavo Algirdas Brazauskas. Ją gavo dar 27 kitų šalių piliečiai, daugiausia lietuvių tautybės.

Per dvejus metus Lietuvos prezidentas išimties tvarka suteikė Lietuvos pilietybę 230 užsienio valstybių piliečiams. Daugelis jų yra JAV, Rusijoje, Lenkijoje bei kitose šalyse gyvenantys lietuviai. Jie aktyviai dalyvavo vietos lietuvių organizacijų veikloje, teikia materialinę paramą kultūros, mokslo ir švietimo įstaigoms Lietuvoje. Lietuvos pilietybę išimties tvarka taip pat suteikiama už nuopelnus Lietuvos kultūrai, mokslui, menui, švietimui.

zacija, kuriose jo šalis turi gerą vardą.

Tą pačią dieną skiriamuosius raštus įteikė Ispanijos ambasadorius Lietuvai Antonio de Oyarzabal. Jis diplomatinę karjerą pradėjo 1961 metais. Jis dirbo Užsienio reikalų ministerijoje, 1979-1981 metais buvo ambasadorius Ekvadore, 1990-1994 metais — ambasadorius Japonijoje, nuo pernai yra ambasadorius Danijoje.

Kad Lietuva neturi stiprios užsienio politikos — kalta opozicija

Vilnius, kovo 23 d. (Elta) — Ketvirtadienį spaudos konferencijoje Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pasakė, kad šios savaitės pradžioje Paryžiuje vykusioje konferencijoje buvo iškilmingai priimtas Europos Stabilumo Paktas. Vienas iš svarbiausių jo tikslų — padėti Rytų ir Vidurio Europos valstybėms greičiau integruotis į Europos Sąjungą. Ministro P. Gylio žodžiais, Europos Stabilumo Pakto baigiamosios konferencijos metu nurodyti du stabilizacijos židiniai Vidurio Europoje — vengrų mažumų problema Rumunijoje ir Slovakijoje bei Baltijos šalių santykiai su Rusija.

Vienas Stabilumo pakto dalių — konkretūs PHARE progra-

mos remiami projektai. Ministro žodžiais, Lietuvoje pagal šį projektą finansuojami Medininkų ir Kalvarijos pasienio perėjimo punktai bei Klaipėdos uostas.

Ministras dalį spaudos konferencijos skyrė Seime vykstančiai diskusijai apie Lietuvos užsienio politiką. Jo žodžiais, mūsų šalis kol kas neturi stabilios užsienio politikos nuostatų ir tikslų, nes tam trukdo „totalinė valdančiosios partijos ir jos veiksmų kritika bei neigimas“. Opozicija nuolat kritikuoja ir pabrėžia argumentus, kurie rodo, kad mes dar vis nesame politiškai subrendę ir nesugebame atsikratyti priešų įvaizdžio, kalbėjo užsienio reikalų ministras Povilas Gylys.

Valstybė garantuoja paskolą Zoknių aerodromo remontui

Vilnius, kovo 23 d. (Elta) — Baigiamas rengti galutinis susitarimas su „Philips“ kompanija, laimėjusia tarptautinį projektų konkursą techniškai pertvarkyti buvusį karinį Zoknių aerodromą pirmos klasės transporto ir keleivių aerodromą pagal (IKAO) Tarptautinės Civilinės Aviacijos Organizacijos reikalavimus. Apie tai informavo premjeras Adolfas Šleževičius, per ketvirtadienį įvykusią spaudos konferenciją.

Šį projektą tapo imanoma įgyvendinti po to, kai trečiadienio posėdyje vyriausybė suteikė valstybės garantiją Didžiosios Britanijos bankui „Midland Bank“ dėl aerouosto pertvarkymui skiriamos 16.6 milijono svarų sterlingų (apie 25 milijonus JAV dolerių) paskolos, kurią Lietuvai taip pat „surado“ „Philips“ kompanija.

Šios lėšos atspirtų maždaug per septynerius metus, jeigu per dieną Zokniuose būtų atliekama ne mažiau kaip po trylika skrydžių. Tačiau apskaičiuojama, kad poreikis bus dar didesnis, nes šiuo aerodromu jau dabar domisi kelios dešimtys pasaulio aviakompanijų. Jo privalumas — unikalūs itin tvirtos dangos pakilimo — nusileidimo takas, galintis priimti sunkiasvorius lėktuvus, be to, ilgesnis ir tvirtesnis negu kitų tarptautinių aerodromų.

Daug vilčių padidinti Zoknių aerodromo apkrovimą teikia ir pigesnis, negu Vakarų valstybės aptarnavimo paslaugas. Pasak premjero, Zoknių aerodromas, pasirašius su „Philips“ sutartį, galėtų būti pertvarkytas maždaug per aštuonis mėnesius.

Vyriausybė garantuoja paskolą lėktuvams pirkti

Vilnius, kovo 23 d. (Elta) — Šią savaitę per penkis dienas Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius bus aplankęs penkis rajonus. „Tokių kelionių“ ketvirtadienį Vyriausybės rūmuose surengtoje spaudos konferencijoje pasakė A. Šleževičius, „padeda geriau suvokti dabartinę šalies padėtį, priimti teisingus vyriausybės sprendimus“.

Ši pavasarį sėjama daugiau, negu pernai

Vilnius, kovo 22 d. (Elta) — Žemės ūkio ministerijos duomenimis, Lietuvos agrarinės bendrovės ir ūkininkai pasirodė pavasario sėjai geriau, negu pernai. Bendrovių vadovai ir ūkininkai surengtoje apklausoje (jose dalyvavo apie 80% žemės naudotojų) sake, kad ruošiasi daugiau pasėti vasarinių kultūrų bei sodinti bulvių ir daržovių.

Ministerija ta progą patikslino kai kuriuos statistinius duomenis apie ūkininkus. Penktadaliu jų amžius yra per 60 metų, daugiau negu pusė — nuo 41 iki 60 metų. Jauni, iki 30 metų žmonės sudaro tik 4% ūkininkų. Daugelis ūkininkų neturi specialaus išsimokslinimo, 68% neturi žemės ūkio specialisto kvalifikacijos.

Paklaustas, ar iš tikrųjų „Lietuvos avialinijos“ perka du „Boeing“ lėktuvus, vyriausybės vadovas atsakė, kad yra labai svarbu „pajauninti“ Lietuvos Avialinijų turimus lėktuvus. Dviem lėktuvams pirkti buvo surengtas tarptautinis konkursas. Viena iš pagrindinių konkurso sąlygų — „Boeing“ lėktuvų pardavėjai privalo rasti galimybių gauti lengvatinius kreditinius išteklius jiems pirkti. Lietuvos vyriausybė protokoliniu sprendimu yra įsipareigojusi suteikti šiems kreditams valstybės garantiją.

Į klausimą, kaip LDDP pirmininkas A. Šleževičius numatė savo partijos šansus artėjančiuose savivaldybių rinkimuose, A. Šleževičius atsakė, kad, jo nuomone, rinkimų sąrašuose esantys LDDP nariai turėtų surinkti apie 15%-20% visų rinkėjų balsų. Tačiau bet koks rezultatas, viršijantis 9.3%, bus suvokiamas kaip LDDP pergalė, nes dabar vietos tarybos LDDP nariai sudaro 9.3%.

KALENDORIUS

Kovo 24 d.: Liucija, Gabrielius, Hilda, Daumantas, Nika.
Kovo 25 d.: Apreiškimas Švč. Mergelei Marijai; Marija, Haroldas, Vaišvilka, Kantė. 1831 m. Lietuvoje prasidėjo sukilimas prieš rusus.

SPORTO APŽVALGA



Redaktorė Irena Regienė

IŠVYKOS Į V PLS ŽAIDYNES LIETUVOJE JAV ORGANIZACINIO KOMITETO PRANEŠIMAS



Š.m. vasario mėnesį lankantis Lietuvoje, Lietuvos triatlono federacija įteikė man nuostatus ir informaciją dėl DVIRATININKŲ ŽYGIO „PO LIETUVĄ“, skirto V Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynėms pažymėti.

Prasė sužinoti ar atsirastų norinčių iš JAV ar Kanados dalyvauti šiame žygyje. Prašau pridėti informaciją išspausdinti

DVIRATININKŲ ŽYGIO „PO LIETUVĄ“

NUOSTATAI

Tikslas ir uždaviniai

— Skelbti artėjančias Pasaulio lietuvių žaidynes ir skatinti Lietuvos žmones aktyviai jose dalyvauti.

— Pažymint Mindaugo karūnavimą ir Lietuvos valstybės įkūrimo 1253-ius metus, įveikti dviračiais (be sustojimų) po Lietuvą 1,253 kilometrus.

— Skatinti dviračių ir triatlono sporto veteranus, išaiškinti ištvėringiausius.

— Įtraukti į žygi rajonų ir miestų dviračių sporto mėgėjus, propaguoti Respublikoje fizine kultūrą ir sportą.

Laikas ir vieta

Žygis prasidės 1995 m. liepos 21 dieną 9 val. r. iš Gedimino aikštės Vilniuje ir tęsis per 26 Lietuvos rajonus šiuo maršrutu: Vilnius - Šalčininkai - Alytus - Prienai - Kaunas - Kaišiadorys - Jonava - Kėdainiai - Raseiniai - Kelmė - Tauragė - Šilalė - Plungė - Panevėžys - Kupiškis - Anykščiai - Utena - Molėtai - Ukmergė - Širvintos - Trakai - Vilnius.

Žygis tęsis 60 valandų ir baigsis liepos 23 dieną, 9 v.v. Vilniuje, Gedimino aikštėje.

„DRAUGO“ sporto skyriuje. Del daugiau informacijų ir registracijos dalyvavimui, prašoma kreiptis: JAV IŠVYKOS KOMITETAS, c/o Algis Rugienius, 3620 Burning Tree Dr., Bloomfield Hills, MI 48302-1511. Tel. ir Fax (801)642-7049.

Panašus aprašymas, išspausdintas „Drauge“ dėl bėgimo aplink Lietuvą, sukėlė susidomėjimą skaitytojų tarpe.

Dviratininkų žygis, rengiamas taisyklėse ir žemėlapyje pateiktame plane, vyks 1995 m. liepos 21-23 d.

Su sportiška pagarba,

Algis Rugienius
JAV Išvykos org. k-to pirmininkas

Dalyviai

Žygio dalyviu gali būti bet kuris Lietuvos ar užsienio lietuvių sportininkas, sugebantis dviračiu įveikti ilgus nuotolius ir turintis gydytojų leidimą dalyvauti šiame žygyje.

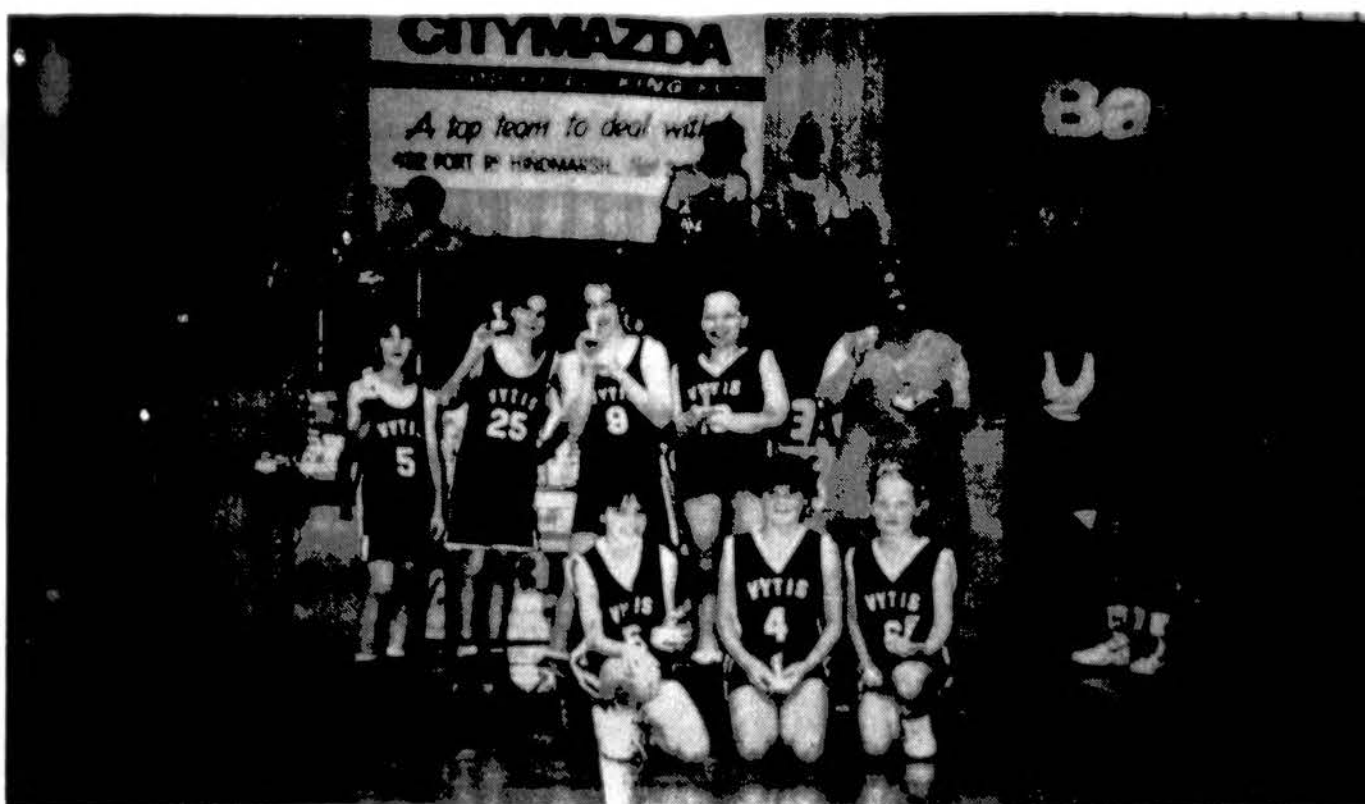
Dalyvių neturės būti daugiau negu 30 asmenų. Pirmybę dalyvauti turės dviračių ir triatlono sportininkai ir veteranai, aktyviai dalyvaujantys įvairiose varžybose.

Žygyje galės masiškai dalyvauti vietiniai sportininkai, kartu su žygio dalyviais, įveikdami savo miesto ar rajono trasas.

Žygio sąlygos

Visi dalyviai važiuoja dviračiais vienoje grupėje nurodytu maršrutu, be sustojimų, vidutiniu 20,88 km per valandą greičiu. Galimi tik trumpalaikiai būtini sustojimai dėl techninių ir higieninių priežasčių. Šių sustojimų laikas turės būti kompensuojamas didesniu greičiu iki artimiausio maršruto punkto.

Pavargę dalyviai galės ilsėtis lydinčiame autobuse ir vėl (bet kuriuo metu) išjungti į žygi. Autobuse pravažiuotas atstumas nebus įskaitomas į nuva-



Geelongo jaunučiai Australijos lietuvių 44-je Sporto šventėje. Iš k. klūpo — R. Wiasak, A. Obeliūnaitė, Y. Brown. Stovi — A. Rataiček, D. Reikių, R. Lieblick, L. Koszela ir trenerė A. Brown.

žiuoatą atstumą žygyje.

Dalyviai privalo griežtai laikytis kelių eismo taisyklių, vykdyti vyriausiojo teisėjo nurodymus, esant reikalui padėti kitiems dalyviams.

Apranga ir inventoriūs

Kiekvienas dalyvis žygyje dalyvauja su savo tvarkinga apranga ir inventoriūmi. Dienes metu esant giedram orui dalyviai turės vilkėti marškinėlius ir kepuraites su užrašu PASAULIO LIETUVIŲ ŽAIDYNĖS. Šilta ir keitimui apranga bus vežama lydinčiame autobuse.

Dviraičiams ant stipnų turi būti pritvirtinti atšvaitai. Sugedus dviračiui techninę pagalbą teiks mechanikas.

Maitinimas ir medicininė pagalba

Dalyviai žygio metu bus aprūpinti maitinimu. Maitintis bus galima važiuojant dviračiu. Reikalingą medicininę pagalbą teiks lydinčiame autobuse medicinos darbuotojas.

Teisėjavimas

Žygyje teisėjauja vienas vyriausias teisėjas ir du teisėjai. Teisėjai atsakingi už maršruto ir jo grafiko laikymąsi, už dalyvių discipliną ir saugų eismą, ves apskaitą kiek kilometrų įveikė kiekvienas dalyvis.

Dalyvių apdovanojimas

Dalyviai, kurie dviračiu nuvažiuos visą žygio atstumą (1,253 km) arba trys nuvažiavę daugiausia kilometrų bus apdovanojami Pasaulio lietuvių žaidynių organizacinio komiteto prizais.

Viesiems žygio dalyviams bus įteikiamos žaidynių atminimo atributika ir asmeninės dovanėlės.

V PLS Žaidynių organizacinio k-to grupė

Lietuvos triatlono federacija

ALPINISTINIO SLIDINĖJIMO VARŽYBOMS PRAĖJUS

Žodis alpinizmas, alpinistinis (aukštų kalnų), alpinistas, vis gausiau skverbiasi ir lietuvių žodyną. Yra kritikuojančių, kad šis žodis perdėtai vartojamas ir kad lietuvis, būdamas lygumų žvirbliu, kalnų erelį mėgdžioja, skverbdamasis į aukštųjų kalnų sportą. Faktai rodo kitaip. Europos pirmoji moteris (1978 m.) įkopusi į Everestą buvo Vanda Rutkevič — tikra lietuviškos žemaitijos. 1990 m. lietuvių alpinistų ekspedicija, buvo arti šios viršūkalnės. 1991 m. Vladas Vitkauskas, „solo“ nugalėjo Everestą. Iš keletos šimtų tautų pasaulyje, lietuvių rikiuojasi tą pasiekusių 35 tautų tarpe. Alpinistinis slidinėjimas (slalomas ir didysis slalomas) Lietuvoje ne tik populiarūs, bet ir yra ne mažame sportiniame lygyje, ką įrodė šiose rungtynėse, Kanadoje, atvykę iš Lietuvos. 16-ka gerų slidininkų.

Pasaulio lietuvių alpinistinio (kalnų) slidinėjimo varžybos, vykusios š.m. vasario 23-24 d. Blue Mountains, Kanadoje (dėlei nemažai dalyvavusių gerų slidininkų), bešališkai galima įvertinti kaip gana aukšto lygio šios rūšies varžybas, nors dalyviai ir nebuvo labai gausios. Išskirtini buvo Diana Jankutė 20-ties metų ir Romas Stankevičius 21-rių m. Abu iš Vilniaus. Jie pasižymėjo puikia orientacija ir gera bei agresyvia technika. Po tinkamos treniruotės, jie būtų pajėgūs rungtyniauti su geriausiaisiais. Deja, jų sąlygos tam apgailėtinos. Retos slidinėjimo išvykos ir Karpatus jų pažanga šiame sporte lieka ribota. Gal atsirastų mecenatų šiems puikiems talentams?

Šių rungtynių žvaigždė buvo, jau daug pasiekęs, slidininkas Linas Vaitkus — „Mr. Colorado“. Štai jojo atsakymai ir mano klausimus pasikalbėjime šių rungtynių metu: — „Esu 21 metų, slidinėjimo sporto stipendininkas, Colorado universitete, kuris yra pirmoje vietoje tarpe visų JAV mokyklų. Esu įvertintas (ranked) pirmuoju Colorado valstijoje. Dalyvauju ir tarptautinėse varžybose. Mokausi gerai, niekad dar nesu sunkiai susižeidęs (šis sportas vienas iš pavojingųjų). Treniruojus su gerais treneriais, viltys pasiekti aukštumą yra realios“. Užklausu apie ateities siekius ir galimybes bei olimpinės aspiracijos, o gal kartais ir Lietuvai norėtumėte atstovauti žiemos olimpinėse žaidynėse? Linas atsakė, kad tokios mintys jam kartais kylančios. Iki kitų žiemos olimpinė žaidynių dar ketveri metai, o tai jau būsiu pasiekęs viršūnę, — savo sportinę brandą. Jei viskas ir toliau gerai klosis, tokios svajonės gali tapti tikrove. To aš jam linkėdamas, užbaigiau pasikalbėjimą su šiuo puikiu jaunuoliu, neeiliniu lietuviu sportininku.

Linas žavėjo visus šiu rungtynių dalyvius savo dramatiškais nusileidimais, varžovams teikė inspiracijos jų pastangoms varžytis su šiuo jaunu, bet jau sporto „veteranu“. Lino kaklą puošė lietuviški aukso medaliai, pirmieji laimėti V.P.L.S. žaidynėse.

Rengėjai be priekaištų atliko savo pareigas. ŠALFASS atstovai, šeimininkai — A. Šileika ir R. Kuliavas bei jų pagalbininkai. Sveičiai, Lietuvos slidinėjimo federacijos pirmininkas A. Kepeženas ir R. Girskis, V.PLSŽ darbo komiteto pirmininkas atvežė medalius bei dovanas dalyviams ir gražiai talkino šių varžybų pravedime.

Šios rungtynės yra formali 1995-ųjų metų V Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių pradžia.

Algirdas Nakas

TURNYRĄ LAIMĖJO ŠACHMATŲ FEDERACIJOS PREZIDENTAS

Lietuvos šachmatų federacijos prezidentas, Ekonomijos ministerijos departamento direktorius Gediminas Miškinis nugalėjo šachmatų turnyre dėl Seimo taures.

Pirmą kartą surengtame turnyre dalyvavo 34 žaidėjai, atstovaujantys Seimui bei jam pavaldžioms institucijoms, taip pat ministerijoms ir užsienio ambasadoms. Kiekvienas žaidėjas galėjo po 5 minutes apgalvoti ėjimus.

Is dviejų pogrūpių į finalą turėjo patekti po 4 daugiausia taškų surinkusius šachmatininkus, bet, visiems šią teisę iškovojusiems žaidėjams pageidaujant, į jį „išileistas“ ir penktuoju likęs aistringas šachmatų mėgėjas, Seimo pirmininkas Česlovas Juršenas.

Finalo Seimo pirmininkas kartu su dar keturiais dalyviais nuo nugalėtojo atsiliko dviem taškais pagal koeficientų lentelę vėl liko penktas. Dešimtosios opozicijos lyderis Vytautas Landsbergis, žinomas kaip vienas geriausių šachmatininkų, turnyre nedalyvavo.

Turnyras Seimo taurėi laimėti bus rengiamas kasmet kovo 11-osios — Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga.

Elta

TRYS LIETUVOS FUTBOLININKAI ŠVEICARIJOJE

Nuo šio sezono pradžios Šveicarijos antrosios futbolo lygos dalyvio — „FC Will 1900“ komandoje rungtyniauja trys žymesnieji Lietuvos futbolininkai — vartininkas Valdemaras Martinkus, saugas Viktoras Olšanskis, puolėjas Vaidotas Šlekys.

„SPORTO ARENA“

Taip vadinasi „Lietuvos ryto“ dienraščio pirmadieninis priedas sporto reikalams, kuris

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuoiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neskaito. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Šiame laikraštyje pirmą kartą pasirodė Vilniuje, gruodžio 5 d. Šio priedo apimtis 8 puslapiai ir čia spausdinama įvairi sportinė medžiaga.

Šiame priede dar telpa ir „Krepšinis“ — „Lietuvos ryto“ pirmadienio leidinys krepšinio profesionalams ir mėgėjams. Čia pagrindinė autorė yra Regina Mundrytė-Akeliene, šiame dienraštyje jau senokai dirbanti. Kiti šio priedo autoriai: Kęstutis Gimbutas, Kastytis Žemaitis, Algis Matulevičius, Nerijus Kesminas, Dovilė Kasmarauskienė, Kostas Ramonis, Rimas Mackevičius ir kt.

Pažymėtina, kad „Lietuvos

rytas“ kasdien sportui skiria po 2-3 puslapius, iš kurių galima plačiai sužinoti apie Lietuvos ir užsienio sportinį gyvenimą.

E.Š.

• 1876 m. vasario 2 d. aštuonios didžiosios JAV beisbolo komandos susijungė, įsteigdamos „National League“ organizaciją. Komandos atstovavo Čikagai, Bostonui, Cincinnati, Louisville, New York, Philadelphiai, St. Louis ir Hartford, CT.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASUD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

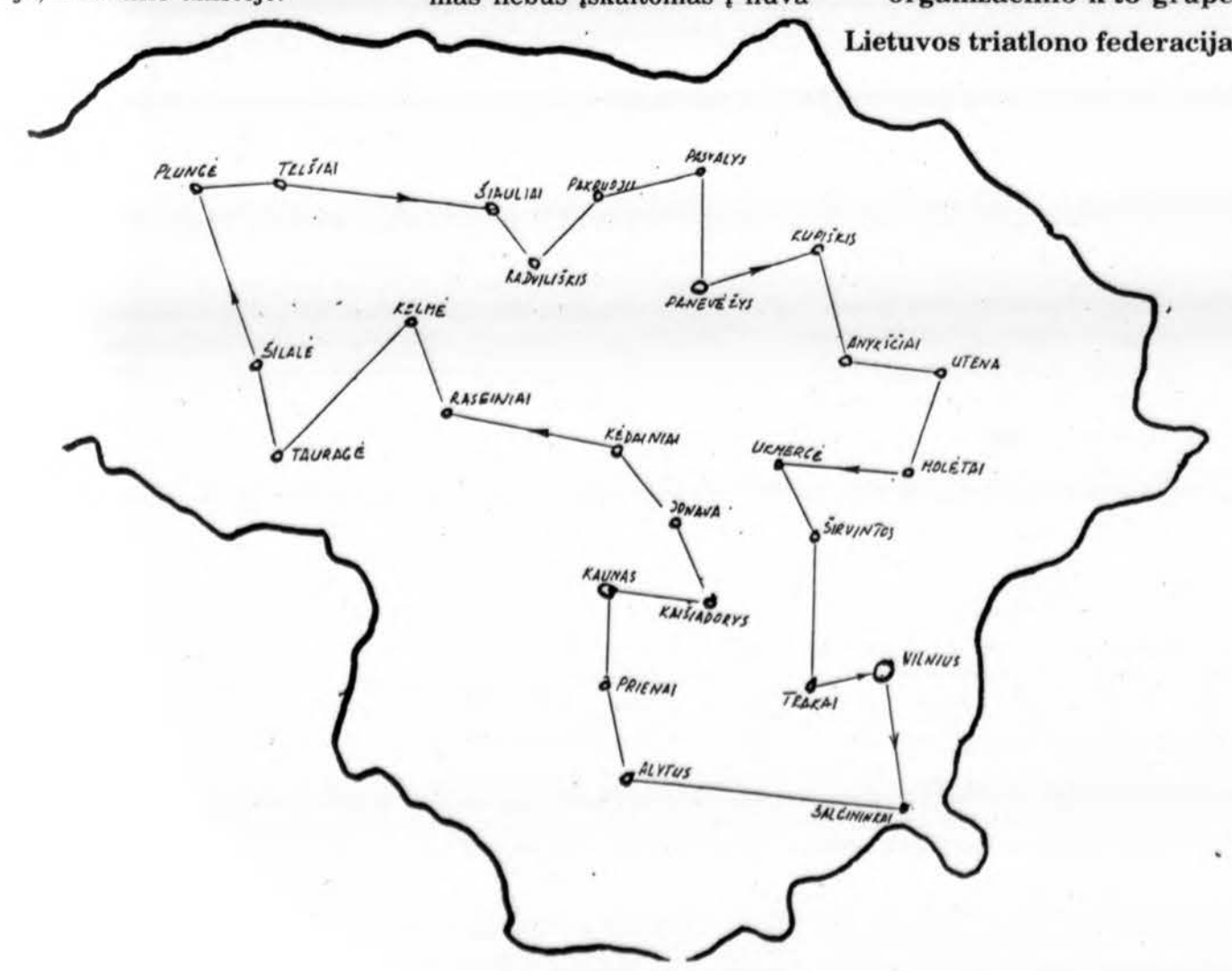
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaibame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą



PAMINKLAS LIETUVOS PARTIZANAMS VILNIUJE

IGNAS MEDZIUKAS

Atlanto charta – iliuzija

Vykstant Antrajam pasauliniam karui, JAV prezidentas F. D. Roosevelt ir Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas W. Churchill paskelbė Atlanto chartą, pagal kurią tautos, kurios buvo pajungtos, atgaus suverenines teises ir jų laisvas valdymasis bus atstatytas. Prie šios chartos prisidėjo ir Sovietų Sąjunga. Bet tai buvo tik iliuzija. Baltijos tautos, šventai tikėdamos šiais principais, buvo suklaidintos, nes jos vyresni, kad, karui pasibaigus, vėl galės gyventi nepriklausomai. Deja, JAV buvo paskleista didelė propaganda sovietų ir jų diktatoriaus Stalino naudai. Į prezidento Roosevelt patarėjus buvo infiltruota komunistų agentų. Prezidento žmona Leonora, lankydami Sovietų Sąjungoje, matė tik sistemos dekoracijas, bet dėl savo naujumo neišvengė tikrovės. Todėl jos išpuošti ir komentarai susilaukė užtarautos neigiamos kritikos. Tautų žudiko Stalino pavadinimas „Old good Joe“ parodė jos lengvabūdiškumą bei nesugaudymą situacijoje. Jos lankymasis rytų ir Baltijos valstybių pabėgėlių stovyklose, raginant juos grįžti į tėvynę, nes jų kraštai išvaduoti, parodė jos visišką neišmanymą ir nesorientavimą įvykių eigoje.

Apskritai Vakaruose skelbiami ir demokratijos šūkių klaidinančiai veikė Baltijos kraštų žmonės, pasiryžusius kovoti dėl nepriklausomybės atstatymo. Kai tik sovietų daliniai 1944 m. vasarą grįžo į Lietuvą, raudonieji okupantai, nesiskaitydami su tarptautiniais įstatymais, tuojau paskelbė mobilizaciją. Kas jos vengė, tuos gaudė ir šaudė. 1945 m. pavasarį galutinai buvo palaužta Vokietijos nacių galybė, bet karo pabaiga Baltijos šalims neatnešė pasiilgto laisvės. 1943 m. Teherano konferencijoje, jau paliejęs JAV prezidentas F. D. Roosevelt, savo patarėjų veikiamas, pasidavė Stalino hipnozei ir padarė didelių nuolatinių šiam žmonių skerdikui, pavesdamas jo kontrolei beveik pusę Europos.

Lietuviai į Sibirą, kolonistai į Lietuvą

Paskui Sovietų armiją į Lietuvą traukė dešimtys tūkstančių kolonistų, ieškančių

duonos socializmo dar nenubuožintoje Lietuvoje. Kad padarytų jiems erdvę, tuojau prasidėjo nekaltų vietinių žmonių trėmimas į Rytus. Iškilio lietuvių tautos išlikimo problema. Tauta gynėsi nuo okupanto, kaip galėdama. Jau 1944 m. rudenį atsirado pirmieji partizanų būriai miškuose, o 1945 m. pavasarį į miškus buvo išėję apie 30,000 kovotojų. Partizanai, žmonių buvo vadinami miškiniais, žaliukais, miško broliais; komunistai juos vadino banditais. Jie ypač telkėsi dideliuose miškuose: Prienu šile, Rūdininkų girioje, Kazlų Rūdos bei Žaliosios miškuose. Partizanų skaičius padaugėjo, kai buvo atnaujinti gyventojų trėmimai. Ir imta vartoti prievartinę kolektyvizaciją. 1944-1947 m. miestai buvo bolševikai, o kaimai partizanų valdžioje.

Skaičiuojama, kad Latvijoje partizanais buvo išėję 40,000 vyrų, Estijoje – 30,000, o Lietuvoje apie 90,000. 1948 m. prieš partizanų dar kovoję apie 70,000 NKVD karių. Jiems pagelbėdavo vietiniai „liaudies gynėjai“, vadinami stribus. Iš Lietuvos partizanų buvo atimta 2,540 kulksvaidžių. Taigi partizanai buvo gerai apsirūpinę ginklais. Iš vadų minėtini: J. Misiūnas (Žalasis velnias), A. Ramanauskas (Vanagas) ir daugelis kitų. Jų žygiams ir drąsai reikia labai stebėtis; jie atliko tiesiog herojiškus žygius. Partizanų kovoms labai pakenkė šnipai ir provokatoriai. Slykščiausias iš provokatorių buvo išsigimėlis bei niekšas gyd. J. Markulis, Vilniaus universiteto dėstytojas. Savo provokacijos jis naudojo Erelio slapyvardį. Dėl jo išdavystės buvo susekta ir sunaikinta stambūs partizanų daliniai. Galbūt už šiuos nuopelnus jis buvo pasiūstas „pasitobulinti“ į Pavlovo fiziologijos institutą Leningrade.

Svetimas elementas Baltijos respublikose

Estijoje ir Latvijoje partizaninis judėjimas greičiau nusilpo, todėl ir tuos kraštus buvo privežta rusiško proletariato ir tuo būdu gyventojai atskiesti svetimu elementu. Latvijoje 1945-1953 m. laikotarpiu latvių procentas sumažėjo nuo 80 iki 60, Estijoje nuo 94 iki 72. Jei Lietuvoje prieš karą rusų buvo

2,3 proc., tai 1989 m. jie sudarė 9,4 proc., o su kitais slavais jau 20 proc. visų Lietuvos gyventojų. Tai aiški, okupanto samoningai vedama, nutautinimo politika, kad lietuviai savo žemėje turėtų kuo mažiau teisių. Tas pats principas buvo taikomas ir kitoms Baltijos tautoms.

Okupantai klastingai skelbė, kad Lietuvoje vykstanti klasių kova. Bet tai buvo bolševikinis melas, norint pateisinti savo žiaurų elgesį ir Lietuvos gyventojų naikinimą. Į partizanų jungėsi ūkininkai, darbininkai, tarnautojai, moksleiviai, studentai, buvę Lietuvos kariuomenės karininkai. Tai ar čia buvo „buožių“ sąjūdis, kaip mėgino pavaizduoti bolševikai ir jų pataikūnai?

Lietuvių tautos naikinimas

Partizanų sąjūdis organizavosi ir tvarkėsi Lietuvos kariuomenės pavyzdžiu, ir reikia laikyti, kad tai buvo Lietuvos kariuomenės tęsinys. Lietuvos kariuomenė, vadams įsakius, nesūvio pasidavė okupantams, nes naiviai tikėjo, kad raudonasis meškinas nebus toks žiaurus. Skaudžiai apsiriktą Lietuvos gyventojų nuostoliai pokario metais buvo labai dideli. Jei 1939 m. Lietuvoje pagal oficialią statistiką gyveno 3,1 mil. gyventojų, tai 1952 m. pradžioje buvo tik 2,3 mil. Taigi netektis – žuvusiais, nukankintais, ištreimtais, negrįžusiais – buvo apie 1 milijonas, arba buvo paliestas maždaug kas trečias gyventojas. Iš tikrųjų ne

viena valstybė Europoje neprarado proporcingai tiek daug gyventojų, kaip Lietuva.

Partizanų gyvenimas buvo surištas su daugybe pavojų, todėl partizanavimo trukmė buvo apie dveji metai. Tačiau žuvusių vietoje stovėjo nauji kovotojai.

Pagaliau partizaninis judėjimas, nematant politiniais horizontais šviesesnių perspektyvų, buvo užgnaužtas. Prieš juos buvo siunčiamos gausios, ginkluotos sunkiaisiais pabūklais, jėgos. Likę gyvi, partizanai stengėsi išsikelti į kitur; į Latvijos teritoriją ar Rytprūsius. Reikia pripažinti, kad partizaninis judėjimas Lietuvoje atliko savo uždavinį, užkirsdamas kelią kolonistams, kuriems sovietinė valdžia duodavo pirmenybę prieš vietinius gyventojus gauti butą ir darbą. Pažvelgę, kas įvyko Latvijoje ir Estijoje, kur ištrėmus vietinius gyventojus, prigužėjo daugybė rusakalbių, kurie ir dabar kelia problemų. Lietuvos padėtis šiuo atžvilgiu yra geresnė, nes daugelį „banditų“ baimė sulaukė nuo noro čia isikurti.

Šiomet sukanka 50 metų nuo partizaninio karo pradžios. Pažymint šią sukaktį, yra kilęs sumanymas palaidoti nežinomų partizanų kaulus Lukiškio aikštėje, Vilniuje, pastatant ten jiems paminklą, uždegant amžiną ugnį. Tūkstančiai žuvusių Lietuvos sūnų ir dukterų nelygioje kovoje su okupantu nusipelnė, kad jų atminimas būtų pagerbtas, jam žintas ir ateinančioms kartoms liudytų apie jų aukas Tėvynei Lietuvai.

KNYGA APIE KAUNO HERBĄ

Netrukus Kauno knygynuose pasirodys Lietuvos heraldikos komisijos pirmininko profesorius Edmundo Rimšos knyga „Kauno miesto herbas. XV-XX a.“. Ji išleista miesto lėšomis ir yra pirmoji tokia Lietuvos heraldikoje. Pasak prof. Edmundo Rimšos, ši platesnė studija apie vieno miesto herbą, jo raidą nuo XV a. iki XX a. pabaigos yra savotiška istoriografijos naujiena. Medžiaga šiai knygai buvo renkama daugiau nei penkiolika metų.

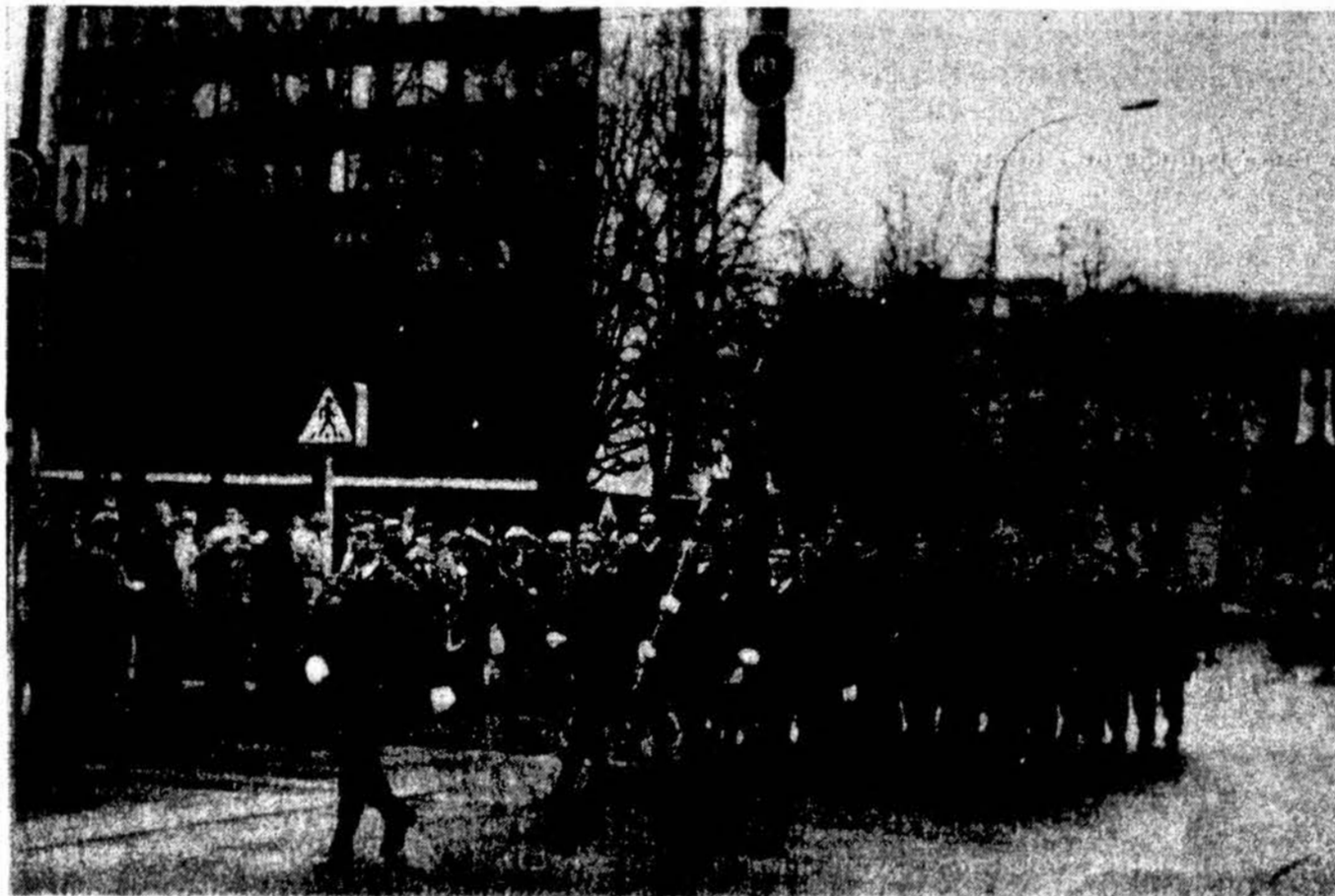
Kauno herbas – vienas įdomiausių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijoje. Jis yra seniausias šioje valstybėje žinomas herbas. Nei Vilnius, nei Brestas negali tuo pasigirti. Kauno herbas simbolizuoja jėgą (Tauras) ir taurumą. Anot prof. E. Rimšos, tai simbolis miesto, kuris turi tokias savybes.

(LA, 1995.02.04)

ŠVENTĖ ANT SARTŲ EŽERO

Į Sartus sausio 4 d. vėl sugrįžo graži žiemos šventė – žirgų lenktynės. Rytų Lietuvos miesteliuose tokios varžybos vykdo jau 17 amžiuje.

Greičiausi šiemet ant Sartų ežero ledo buvo ukmergiškis K. Trota su žirgu Katalogu, panevėžietis A. Pamarnackas su Taboru ir širvintietis S. Matulevičius su Pilonu. Ne vieną prizą pelnė penkiasdešimtmis važnyčiojas P. Navalinskas iš Širvintų.



Vytauto Didžiojo Kauno šaulių rinktinės kariai žygiuoja Vasario 16-tosios parade Kaune. Nuotr. Pr. Abelkio

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

44

- Kas čia? – paklausiau.
- Velnio raktai.
- Velnio? Ką jis su jais rakina?
- Ką? Pragarą. Kai reikia kur išeiti, tai užrakina duris, kad pragare kenčiančios dūšios neišlakstytų.
- Ir niekas tokios žolės nenutraukia?
- Negali. Velnias ir žolę moka padaryti tokią tvirtą, kad ir pats stipriausias negali įveikti. Atsirakinti gal ir galėtų, bet nemoka kaip. Pamėgink, gal tu atrakinsi.
- Pavarčiau, bet nesumečiau, net ką reikėtų padaryti.
- Kaip atrakinti? – paklausiau.
- Va taip, – šypsosi mama, – kad abu būtų atskirai.

Ji atgniauzė delną ir parodė dvi dvišakes pienes, kurių galiukai buvo taip pat sumiti maukslėmis, bet abi buvo atskirai.

Dabar supratau, ką reikėjo padaryti, bet negalėjau sumesti kaip. Sukau ir vienaip ir kitaip, o jos kaip buvo sunertos taip ir liko sunertos. Atrodė, kad tikrai niekas negalėtų jų atsikirti.

- Tai kaip? – po gero laiko paklausė motina.
- Negaliu. Ir niekas negali. Jeigu galėtų, visus iš pragro išleistų.
- O aš galiu.
- Motina šypsosi ir padavė man kitą sunertą porą.
- Čia tie patys, kur pirma palaidus rodžiau.
- Paėmiau, žiūrėjau ir niekaip negalėjau suprasti, kaip ji galėjo juos taip sunerti. O ji sunėrė, kai aš

bandžiau savo atrakinti.

- Parodyk, kaip, – pagaliau paprašiau.
- Čia labai paprasta. Žiūrėk.
- Ji paėmė vieną maukslę nusmaukė į kitą galą ant antrosios piens ir išnėrė vieną dvišaką.
- O dabar, žiūrėk, vėl.
- Paėmė ir sunėrė atgal.
- Dabar pamėgink tu, – padarė atgal.
- Tikrai nebuvo sunku. Išnarsčiau, vėl su nėriau. Ir vėl, ir vėl.
- Dabar pasakyk, kur pragaras. Nueisiu ir visas dūšias išleisiu, – pasakiau.
- Išleisti išleisi, o ką paskum darysi, kai išeis visokie piktadariai, žmogžudžiai, mušikios, vagys, plėšikai? Išeis ir pradės pasaulį šeiminkauti.
- Tokio klausimo nesitikėjau, bet greitai susigriebiau: – Paimsiu pagalį ir visus atgal suvarysiu.
- Gerai, kad toks drąsus. Pasiimk gerą pagalį ir eik. Tik saugokis, kad ir tavęs neuždarytų.
- Bet kur eiti? Į kurią pusę?
- Ko nežinau, tai nežinau, vaikeli.
- Kas žino?
- Tik vienas Dievas. Jis, matyti, žinojo, kad atsiras tokių drąsulių, kurie gali nueiti ir visus paleisti.
- Ir tikrai niekas nežino.
- Tikrų tikriausiai.
- Nė Ipatėlis?
- Turbūt, kad ir jis nežino. Bet jo ir pats galėtum pasiklausti. Kasdien su juo šneki.
- Žinojau, kad paklausiu, tik kažin ar pasakys, jeigu ir žino. Gal nenorės, kad vienas eičiau, o pats eiti kartu gal negalės. Dar pasiskainiojau pienui ir pats pasidariau tu velnio raktų.
- Kai parėjom namo, o visi grįžo iš bažnyčios, padalinai jiems, kad atrakinti. Nė vienas negalėjo, prašė, kad parodyčiau kaip, bet aš tirpau iš džiaugsmo ir niekam

nerodžiau. Ir kaimynų vaikai neišmanė, kaip atrakinti.

Kitą sekmdienį, o gal ir dar kitą, išėjau į pakluonę ir pamačiau Ipatėlį anapus Storpriščio jaus perkelinėjantį arklius. Perkilnojęs atsigulė parugė.

Storpriščio jaus bijojau iš tolo, bet kai ten pat buvo Ipatėlis, tai pasidrasinau ir, per petį pasidairydamas, nutykinau.

Pasirinkau pačius didžiausius ir dailiausius velnio raktus, atkišau Ipatėliui ir pasakiau:

- Atrakink.
- Ipatėlis paėmė, apvartė, apžiūrėjo.
- Kas čia? – paklausė pakėlęs akis į mane.
- Velnio raktai.
- Velnio? – nustebė. – O kam jie jam reikalingi?
- Pragarą užrakinti. Negi paliks atlapą, kai reikia kur išeiti. Ar kad dūšios išlakstytų?
- Ipatėlis raktus vartė, lyg tokį stebuklą pirmą kartą matytų.
- O kaip tu juos iš to velnio nukniaukei? Ar užmigęs buvo? – labai susirūpinęs paklausė.
- Nenukniaukiau. Kas iš velnio nukniauks. Pats pasidariau.
- Pats? Tai ir raktai ne velnio, bet tavo. Ar ne?
- Velnio. Mama sakė, kad velnio.
- Dabar tai kitas kriukis. Jeigu mama sakė, kad velnio, tai ir velnio. O kas tave išmokė juos taip gražiai padaryti?

Ėmė didelis noras pasakyti, kad niekas, kad pats išmokau, ar nužiūrėjau ir kaip velnias juos dirbasi, bet tada dar nemokėjau meluoti ir kiek pasirašęs pasakiau teisybę:

- Mama.
- Ta tavo mama visokių daiktų moka. Turi galvą moteriškę, bet ir mano turėtų būti dar ne visai sutrušusi. Sakai, kad reikia atrakinti. Pamėginkim. Tik tu

Kas pažadins tautą?

Danutė Bindokienė

Sakoma, kad žmonės – kaip sniegas – dviejų panašių niekad nėra. Net ir artimiausi giminės turi skirtingų išviršinių, o juo labiau vidinių bruožų. Visa tai padaro pasauli nuostabią atradimų lauką, nes kiekviena asmenybė, jame gyvenanti, yra nepakartojamas unikumas.

Nors lietuvių tauta palyginti ne tiek gausi gyventojų skaičiumi, bet joje daug nuomonių, pažiūrų įvairumo, kuris dažnai išsiskiria ir aštresnių tarpusavio susikirtimų. Tačiau pagrindiniai mūsų tautos charakteristikos bruožai visuomet buvo labai ryškūs: ypatingai stipri savo tėvynės (galbūt reikėtų sakyti – žemės) meilė, tvirtas moralinis nugaraulis, teisingumas, veržlumas ir mokslų, pamaldumas ir nepalaužiamas laisvės ilgesys. Juo labiau lietuvis spaudžiamas, tuo stipriau priešpauldi prišinasi. Daug kartų istorijos būvyje svetimiesiems pavyko pavergti tautos kūną, bet nekuomet jie neįstengė parklupdyti lietuvių sielą. Priespaudos metai užgrūdindavo tautos ryžtą, užsispyrimą, pasiryžimą priešintis, kovoti ir laimėti. Kartais priešų kėslai, lyg divišmenis kardas, atsisukdavo prieš juos pačius ir kirsdavo pralaimėjimo smūgi.

Juk caro laikais įvestas spaudos draudimas (1864-1904) mėgino padaryti, kad Lietuva būtų „ir tamsi, ir juoda“, bet išaugino tiesiog fanatišką meilę savam spausdintam žodžiui. Kažin, ar būtų išliepsnojusi tautoje tokia visuotinė meilė spaudai, jeigu ne tas, 40 metų trukęs, draudimas? O ir vėlesnių okupacijų dešimtmečiais akivaizdžiai klesėjo pasipriešinimas, nepaisant, kiek aukų jis pareikalavo, kaip beviltiškai ateitis atrodė. Kai prisimename partizanus, pogrindžio veikėjus, kai pagalvojame, kokiais keliais „Kronika“ keliavė ir Vakarais, negalime nesistebėti ir nesididžiuoti savo tautiečiais.

Tai nereiškia, kad tvirtiausias lietuvių būdo ypatybės pasirodė tik tėvynėje. Kurie mūsų tautiečiai pasitraukė karo metu į Vakarų, turėjo nuolat grumtis už savo etninės tapatybės išlikimą, tarytum iš kiekiausių svetimuose kraštuose išsikaltai sau naują gyvenimą, niekad nepaleidžiant iš akių,

kad visomis išgalėmis turime laisvame pasaulyje remti ir garsinti savo tautiečių vargus tėvynėje. Negalime paneigti, kad nemaža dalis išėvių nubiro nuo tautos kamieno. Antra vertus, daug ir tėvynėje stengėsi prisitaikyti prie esamų sąlygų, ribotis tik asmenine gerove, nors tai reikė tam tikrą savo sielos pardavimą okupantui. Mums nedera teisti nei vienu, nei kitu.

Deja, tendencijų teisti ir kaltinti pas mus šiandien netrūksta. Užsienio lietuvių randa nemažai priekaištų savo tautiečiams Lietuvoje; o tie nevengia kaltinimų, net pašaipos, mūsų adresu. Galbūt tai natūralu po penkių dešimčių izoliacijos metų ir ilgainiui santykiai išsilygins, jei mėginsime jiems kelių grįsti gera valia. Tačiau pastaruoju metu mums, esantiems užsienyje, rūpesti kelia naujas – ir labai neigiamas – reiškinys, kurio užuominos pradėjo sravejį menka srovele, o dabar jau liejasi puotjančia upė: tautiečiai tėvynėje visiskai puolė į apatijos glėbį. Jie nebeneri ar nebepajėgia kovoti su kasdieninėmis negerovėmis, trūkumais, sunkumais, nusikalstamumais. Nusivylę vyriausybės nesirūpinimu krašto gerove ir apskritai valdančiųjų sluoksnių nepareigingumu, o dar pradėję organizuotis, kad būtųose rinkimose tuos neefektingus valdininkus pakeistų geresniais, į balsavimus tik numoja ranka. Net politinė valdančiosios partijos opozicija pasitenkina tik nuolatine kritika, bet neišsėna su pozityviomis programomis, nepabrėžia, ką pakeistų, pagerintų, jeigu atsistotų prie valstybės vairo.

Sunku patikėti, kad tai ta pati sukilėlių, knygnešių, savanorių, partizanų, kovotojų tauta, dar neseniai džiuginusi pasaulį savo ryžtingumu, siekiant laisvės ir nepriklausomybės. Dabar ji skandina savo dienas alkoholyje ir apatijoje! Visuomet, kai lietuviai puldavo į neviltį, kai jų ateitis atrodavo beviltiška, atsirasdavo žadintojai vaidilos, kurie juos vesavo į dvasinį bei tautinį atgimimą. Ar atsiras ir šiandien vaidila su sidabrinėmis kanklėmis, ar privers mūsų tautą pabusti, kol dar nevelū?

truputėlį palauk, tik palauk. Žiūrėk, ar bus gerai, jeigu pasuksiu taip? Ne, ne visiškai. O jeigu apsuksiu kitaip? Irgi ne. Kad tave kur kelmų kelmelis. Ir sunerk tu man taip.

– Kad čia visiškai lengva, – nebeiškenčiau.

– Gudruolis. Kai žinai, tai lengva, o ko nežinai, gali ir galvą nusisukti, bet vis tiek nesakyk, leisk man pačiam savo seną galvą išmėginti.

Sukino ir šiaip ir taip. Ne sykį atrodė, kad jau jau atrakins, bet vėl ima ir nusuka į šalį. Paskum vėl pakėlė akis į mane. Maniau, kad prašys parodyti, kaip atrakinti, bet jis pasakė:

– Žinai ką? Kol aš vargstu su tais tavo raktais, o tu neturi ką veikti, parink duogium tu dvišakiu pienukių. Tik parink daug. Kokią didelę saują. Kiek tik apimi. Tenai pagal rugius mačiau pilna.

Man dviejų sykių sakyti nereikėjo, o parugėje tokių pienui tikrai buvo daug. Ir daug didesnių. Saują tokių netrukau pripilėsti, bet kai grįžau Ipatėlis raktus buvo jau atrakinęs.

– Va, ir atrakinau, – pasakė su šypsena pasitikęs mane ir dar pridėjo: – Ne tik atrakinau, išmokau ir padaryti. Parodyk, ką atnešei.

Padaviau savo suskintas pienes, o jis padavė atrakintus mano raktus. Apžiūrėjau. Buvo tikrai atrakinti. Abi dalys atskirai ir ant abiejų užmautėliai užmauti ir sveiki, nesuplėšyti.

– Pririnkai tikrai gražiu, – pasakė mano atneštas pasibėres ant pivutės. – Velnio raktus padaryti moki, o velnio grandinę ar moki?

Ne, tokios nemokėjau. Net girdėjęs nebuvau, kad tokia galėtų būti, ir prisipažinau, kad nemoku.

– Sėsk, tuoj išmoksi. Jeigu jau moki raktus, tai kaipmat išmoksi ir grandinę.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH „SILO“ DAINININKŲ KONCERTAS

„Silo“ dainininkai, buvę Tauro ir Dainavos apygardų partizanai, aplankė Clevelandą ir savo nuosirdžiais žodžiais ir dainomis pažadino mus iš patriotinio apsnūdimo. Pilną Dievo Motinos parapijos auditoriją pripildė klausytojai su dvasiniu pakilimu išklaušę programos ir jų dainas palydėjo nuosirdžiais plojimais. Programai vadovavo Marija Liorentaitė Gražulienė, jos partizanės slapyvardis Narsoolė. Buvo sužeista ir nuteista mirties bausme, kuri vėliau pakeista 25 m. lagerio.

Tarp dainų savo kūrybą skaitė mokslininkė, rašytoja poetė Antanina Garmutė, kuri keturiolikametė buvo suimta ir ištremta į Rytų Sibira.

Koncerto rengėjai – Dievo Motinos parapija, Albina Bakūnienė, Ingrida Bublėnė, Elena Nainienė, Vladas Plečkaitis, Vacys Rociūnas ir Aldona Stempuzienė dėkoja visiems Clevelando lietuviams taip nuosirdžiai atsilypiusiems ir talkinusiems ruošiant šį Lietuvos partizanų – politinių kalinių sutikimą.

PENSININKŲ KLUBO IŠVYKA

Pensininkų klubo vyka į Čikagą, š.m. gegužės 14-15 d. ruošiamą Lietuvos Operos „Perlų žvejai“ pastatymo proga ir aplankymo Lietuvos centro, Lemont, IL. Kelionės kaina 92 dol. asmeniui. Kainon įeina – Kelionė De Lux Motorcoach: Cleveland - Chicago - Cleveland. Kambarys (dviem) Fairfield Inn; transportacija į operos spektaklį ir atgal į viešbutį; transportacija į Lemont, IL.

Bilietai į operą – 25 dol. asmeniui.

Išvykoje dalyvauti kviečiami pensininkai ir būsimi pensininkai. Registracija priimama iki š.m. balandžio 15 d. (su pilnu jmokejimu). Čekiai rašomi: 'Lithuanian Retiree Club'. Vietos ribotos. Skambinkit Jurgiui Malskiui, tel. 486-9165, arba Vytautui Staškui, 486-2475.

LIETUVIŲ RELIGINĖ ŠALPA

Praėjusį sekmadienį abiejose Clevelando lietuvių parapijose buvo metinė rinkliava Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai. Dabar, kai Lietuva jau laisva, jai labiau negu bet kada reikalinga mūsų parama, kad įstengtų panaikinti skriaudas 50 metų trukusios ateistinio komunizmo priespaudos.

KAZIUKO MUGĖ

Clevelando Lietuvių Skautija ateinančią sekmadienį, kovo 26 d., pradėdant 11 val. ryto, Dievo Motinos parapijos salėje rengia savo tradicinę Kaziuko mugę. Visi kviečiami ją aplankyti, įsigyti skautiškų rankdarbių, pasivaišinti ir paremti Lietuvių Skautijos veiklą Clevelande.

AČIŲ KOLUMBO VYČIAMS

Kolumbo vyčių Moses Clevelando asamblėja paaukojo Clevelando Šv. Jurgio parapijai taurę ir pateną a.a. Nickolas J. Diccco prisiminimui. Parapija yra dėkinga už šią auką.

T.G

LIETUVIŠKI RENGINIAI

Sekmadienį, kovo 26 d. – Pirmoji pavasario šventė-Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia Clevelando skautija ir kviečia visus pas save į svečius! Atidarymas 11 v.r.

Sekmadienį, balandžio 2 d. – Soprano Virginijos Bruožytės-Muliolienės koncertas 4 v. p.p. Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia Clevelando skautininkių draugovė.

Balandžio 10-13 d. – Susikaupimo dienos – kolektyvijos Dievo Motinos parapijoje. Praveda Lietuvos Jėzuitų provincijolas kun. Jonas Boruta, S.J.

Sekmadienį, balandžio 30 d. – Madų paroda „Dar kartą pavasarį“ 4 v. p.p. Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia vyr. skaucių Židinys.

Sekmadienį, gegužės 7 d. – 11:30 v.r. Metinė Clevelando ateitininkų šeimos šventė. 4 v. p.p. Hamiltono „Gyvatario“ ansamblio koncertas Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

Sekmadienį, gegužės 14 d. – 10 v.r. Pirmoji Komunija lietuviškai Dievo Motinos šventovėje.

Gegužės 19-21 d. – 45-tosios Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės.

MIAMI, FL

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Miami Lietuvių klube š.m. vasario 26 d. Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėti susirinko arti 150 asmenų. Pasveikinusi susirinkusius, klubo direktorių tarybos pirmininkė dr. Birutė Pautienytė pakvietė įnešti vėliavas ir sugiedoti JAV ir Lietuvos himnus, o Gunda Kodatienė sukalbėti invokacija. Po to programos vedėja supažindino su svečiu – paskaitininku, Lietuvos Respublikos ambasadorium JAV-ėms dr. Alfonsu Eidintu.

Ambasadorius, pirma anglų kalba, paskui lietuviškai ilgokai kalbėjo, daugiausiai apie ekonominę padėtį Lietuvoje.

Meninėje dalyje – Gunda Kodatienė padėklamavo savo kūrybos eilėraščių. Solistė Daina Šukytė, akompanuojant pianistei Frances Kavaliauskaitei pianinu paskambino po vieną Čiurlionio ir Šopeno kūrinių.

Visiems pasivaišinus klubo šeiminkės paruoštais puikiais pietumis, dr. Alf. Eidintas atsakinėjo į klausytojų jam žodžių ir raštu pateiktus klausimus.

Šventė buvo baigta klubo valdybos pirm. Irenai Stonvilaitė padėkojusi dr. Alf. Eidintui už atvykimą, paskaitą ir pabendravimą, menininkėms už puikią programą ir dr. Birutei Pautienytei už programos pravedimą.

Vasario 27 d., prof. dr. Birutės Pautienytės pastangomis, dr. Alf. Eidintas Barry universiteto Business College patalpose skaitė paskaitą gausiai susirinkusiems profesoriams ir studentams.

Koosp.

HOT SPRINGS, AR

LIETUVOS PAREIGŪNAI ARKANSAS SOSTINĖJE

Vasario 27-28 d. devynių asmenų delegacija iš Lietuvos lankėsi Little Rock, prieš tai savaitei sustodami Washington, D.C., kad susidarytų pilną vaizdą, kaip administruojami mokesčiai valstybiniu mastu. Lietuva yra tarpe valstybių gaunančių pagalbą iš JAV vyriausybės, kad padėtų gerą pagrindą savo mokesčių tvarkymo sistemai. Internal Revenue Service – IRS yra pavyzdžiui kaip tai geriausiai atlikti. Little Rock mieste turėjo progos betarpiam pamatyti kaip tvarkosi federalinė, valstijos ir miesto vyriausybės.



Arkansas valstijos gubernatorių „Arkansas Traveler certificates“ įteikė devynių asmenų delegacija iš Lietuvos, atvykusiai susipažinti su įvairių įstaigų administravimo procesu JAV-se. Iš k.: I eil. – Stasys Čipkus, Lewis Baurer, Diana Černiauskaitė, Arkansas gubernatorių Jim Guy Tucker, Eglė Gineitytė, Feliksas Kolosauskas, II eil. – Gintautas Juknevičius, Petras Navikas, Jurgis Gutauskas, Antanas Tautvilas Tamulis.

Delegatai buvo priimti Arkansas gubernatoriaus Jim Guy Tucker ir Little Rock mero Jim Daily. IRS įstaigoje Little Rock apygardoje tarnauja lietuvių advokatė Rasa Jucaitė Gillean, kuri su apygardos direktoriumi Jim Donelson ir kitais dalyvavo „welcoming team“ ir turėjo progos pabendrauti su svečiais.

Pernai rudeni Rasa du kartus lankėsi Lietuvoje tarybiniais reikalais savo įstaigos siunčiama. Delegacijos nariai: Stasys Čipkus – finansų ministro pavaduotojas, Feliksas Kolosauskas – Seimo atstovas, biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, Petras Navikas – patarėjas ministro pirmininko (išdo ir

finansų reikalams), Jurgis Gurauskas, Gintautas Juknevičius ir Antanas Tautvilas Tamulis – mokesčių inspekcijos aukšti pareigūnai, viršininkai.

Lewis I. Baurer, Lietuvoje reziduojas mokesčių patarėjas, atsiųstas U.S. Department of the Treasury. Su juo atvyko jo asistentės – vertėjos iš Vilniaus: Diana Černiauskaitė ir Eglė Gineitytė.

Rasa J. Gillean delegacijos narius pasikvietė kavutei į savo namus, o jos vyras advokatas Jack Gillean visus pavaišino šampanu. Trumpame susitikime su svečiais dalyvavo Hot Springs lietuviai – Jūratė ir Kazys Bukauskai, Rima Jucienė, Saulė Bumelytė ir čia ra-

šančioji. Iš North Little Rock apsilankė Dackevičių šeima.

Iš Little Rock delegatai vyko į Memphis. Ten susipažino kaip vykdomas mokesčių ataskaitos procesas. Aplankė Coors alaus daryklą ir igijo žinių kaip apmokestinamos spirito vavyklos. Reikia tikėtis, kad išvykoje igyta patirtis duos gerų rezultatų ir padės kelti Lietuvos gerbūvį.

Salomėja Šmaizienė

• 1863 m. sausio 27 d. prasidėjo trečiasis didysis sukilimas prieš rusų caro valdžią. Baudžiant sukilimo dalyvius, 1864 metais buvo įvestas Lietuvoje spaudos draudimas, tęsėsis iki 1904 metų.



„Taupos“ – lietuvių kredito koop. Clevelande veiklos 10-mečio minėjime kooperatyvo direktoriai ir Dievo Motinos parapijos klebonas. Iš k. – V. Kliorys, A. Rukšėnas, E. Marcinkevičius, kun. G. Kijauskas, S.J. R., Hallas, V. Maurukas ir A. Spirikaitis.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius
Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ESLIC
EQUAL HOUSING LENDER

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; šaldytuvas, ir virimo plyta; 71 St. ir Washenaw apyl. \$425 mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis | Alma: 312-476-8727.

HELP WANTED

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE CO. Washington, D.C.

Ieško darbininkų pjauti žolę pradėdant balandžio mėn. Pradinė alga \$8 | val.; būtina turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinsim butą veltui gyventi kartu su kitu lietuviu. Kreiptis prieš balandžio mėn.: Aleksas, tel. 202-244-2373

UNIVERSAL HOME CARE AGENCY

Positions available: nannies, companions, elder care, housekeepers. Tel. 312-237-0076

FOR SALE

SENŲ DAIKTŲ IŠPARDAVIMAS!

Drabužiai, baldai, žaislai! Proga pigiai nusipirkti! ST. ATHANASIJUS
2510 N. Ashland Ave., Evanston, IL
Šėtdienį, kovo 25 d. 8 v.r. - 3 v. p.p.

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suredugojuoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:

Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629
arba

Lithuanian World Community Foundation
1059 Maple Grove Dr. N.W.
Grand Rapids MI 49504

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

NUO DUSIOS IKI TIBERIO, III tomas. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 391 psl.	\$10.00
KAZYS BIZAUSKAS, Antroji knyga. Monografija. Pranas Zundė. 430 psl.	\$12.00
BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENŪLĮ, Apsysaka, Dan. Bindokienė. 63 psl.	\$6.00
MANO ŽODYNAS. Pavėiksluotas lietuvių-anglų kalba. Richard Scarry. 92 psl.	\$20.00
ALEKSANDRAS KAČANAUSKAS. Kūrinių rinktinė. I t. Solinės dainos. 161 psl. ...	\$12.00
ŠALTINĖLIS 95 etiudai fortepijonui. Lietuviškų dainų motyvais. Nij. Dėdinienė. 116 psl.	\$16.00
GYVENIMO CIKLAI. Straipsnių rinkinys 1994 šeimoms metų proga. Irena Lukoševičienė. 40 psl.	\$3.00
KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 KAUNE. Ant. Dundzila. 96 psl.	4.00
ŽIEMOS ERŠKĖTIS. Eilėraščiai. Julija Švabaitė. 86 psl.	\$7.00
RUDUO MĖNULYJE. Eilėraščiai. Aleksandras Radžius. 111 psl.	\$8.00
AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910. Vac. Biržiška. Red. St. Vaškellenė. 280 psl. ...	\$10.00
LIETUVIŲ KALBOS DALYVIŲ VARTOSENĄ. Antanas Klimas. 82 psl.	\$3.00
TAUTOS SUKILIMAS 1941. I dalis. Pli. Narutis. 404 psl.	\$17.00
VIDURNAKČIO SARGYBOJE II. Rinktiniai raštai. Vytautas Vaitiekūnas. 375 psl.	\$10.00
LIETUVIŲ FONDAS II. 1962-1982-1992. Antanas Juodvalkis. 585 psl.	\$25.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygos užsakytojai prideda pašto ir supakavimo išlaidų apmokėjimui.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161



RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriurjir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarams. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

VEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Moving—Kraustymas

Profesionalus pataravimas prieinamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

ATSIBUSKITE!

Lietuvos ambasada JAV paskelbė, kad Lietuvos piliečiai galės balsuoti savivaldybių rinkimuose, jeigu jie atvyks į ambasadą Vašingtone. Prašom nejuokauti ir savo piliečių nežeidinėti! Argi kur civilizuotame pasaulyje girdėta, kad piliečiai balsavimams turėtų šimtus ar gal net tūkstančius mylių vykti atlikti savo pilietines pareigas?

Ambasadose pasiteisinimas: neturi balsuotojų sąrašų, o naujiems sudaryti — nebėra laiko. Keista. Kur dingo Seimo ir prezidentinių rinkimų sąrašai; gal buvęs ambasadorius Stasys Lozoraitis juos nusinešė į kapus? Antra vertus, ar ne ambasados tarnautojų pareiga buvo iš anksto sudaryti sąrašus? Juk apie rinkimus kalbama ir rašoma seniai, jie jau gerokai anksčiau suplanuoti, tai ir laiko turėjo pakakti. Ambasada turi pakankamai technologijos ir dirbančiojo personalo. Ar ne jo pareiga — su ambasadoriumi dr. A. Eidintu priešakyje — buvo šiuos darbus atlikti, o ne vien dalyvauti priėmimuose, pokyčiuose ir pasikalbėjimuose su kartais nelabai svarbiomis, išvybėmis. Atsibuskite, gerbiamieji, užsidirbkite sau duoną!

Alfonsas Pargauskas
Orland Park, IL

DĖKUI UŽ „DRAUGA“

Dėkojame už taip ištikimą „Draugo“ mums siuntinėjimą. Jis mus informuoja apie JAV lietuvių telkinio gyvenimą ir taip pat randame Lietuvos įvykių santraukas Amerikos lietuvių optikoje.

N. Prielaidas

Lietuvos Respublikos
generalinis konsulas
Šveicarijoje

Nuoširdžiai dėkojame už mums „Draugo“ siuntinėjimą. Atsiranda tampsnis ryšys tarp viso pasaulio lietuvių. Taip pat mums tai didelė finansinė parama, nes mes patys vargu ar galėtume „Draugą“ pranešyti. Norime tik paminėti, kad Kretingos mergaičių gimnazija dabar tapo Šv. Antano kolegija.

Aušra Babickienė
Administratorė

„DRAUGAS“ IR PAŠTAS

Ir kaip nepagalėti gero žodžio mūsų ilgai „vanotam“ paštui, kai paskutinėm savaitėm kasdieninis „Draugo“ numeris randamas pašto dėžutėje tą pačią dieną? Ir tai ne Marquette Parke, o Darien, IL. Tebūna taip metų metais!

Štai ir dar vienas geras žodis amerikietiško pašto adresu: vasario 9 dienos „Draugas“, nesulamdytas ir nesušlapęs, atkeliavo kovo 16 dieną. Tai bent pašto darbuotojų stropumas!

Sofija Jelionienė,
Darien, IL

KOKIU INSTRUMENTU MATUOJAMA VEIKLA?

Š.m. vasario 8 d. „Drauge“ („Iš ten, kur Golfo srovė šildo Lietuvą“) Marija Remienė, atostogavusi Floridoje, labai vaizdžiai ir šiltai aprašo Palm Beach lietuvių telkinio gyvenimą. Ačiū už gerus žodžius.

O vis dėlto jos išpūdziai gana subjektyvūs. Palyginusi mus su kaimyniniu St. Petersburgu, pareiškia lyg ir gailėsti, lyg užuojautą, kad čia „gal ne viskas yra tokio aukšto lygio, kaip kituose lietuviškuose telkiniuose“...

Tiesa, skaičiumi esame ne gausūs (nesijaučiame turį menkavertiskumo kompleksą): vos šimtas žilų, plikų ir net dailiai garbanotų galvų. Neturim nuosavų patalpų nei orkestrų; nesiskardenam spaudoje, tačiau mūsų salė visada pilna. Švenčiam visas tautines ir valstybines šventes, gyvai domimės, diskutuojame ir kedenam Lietuvos (ir išėjvijos) politines, socialines, ekonomines bei kultūrinis problemas.

Paskutiniųjų dvejų metų laikotaryje mūsų lankėsi ir kalbėjo prof. V. Landsbergis, prof. P. Zakarevičius, prof. K. Antanavičius, dr. I. Lukoševičienė, M. Rudienė, E. ir V. Dudenai, B. Gajauskas, Vaiva Vėbrautė, L. Kojelis ir kiti. Nesame abejingi ir kultūrai. Čia deklamavo Birutė Pūkelevičiūtė, skaitė Vytautas Volertas, gėrėjomės Kestučio Genio ir Virginijos Kochanskytės dailiojo žodžio interpretacija; P. Geniušas skyrė mūsų specialų pianino rečitalį... Pas mus, kaip ir Čikagoje, skambėjo solisčių dainos.

Didžiuojamės ir savu „Dainos“ chorą; neužmirštos J. Tumo-Vaižganto, J. Brazaičio, K. Bizausko, V. Mačernio sukakty. Mūsų mažo telkinio auka LB Vasario 16 proga — 3,740 dol. — beveik pasiveja „didįjį“ St. Petersburgą. Būtų malonu,



JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė ir Jūratė Stirblienė aptaria Švietimo tarybos konferencijos dienotvarkę.

Nuotr. R. Kubiliūtės

jei Marija Remienė, kai kita kartą lankysis Floridoje, atsiųžtų ir pademonstruotų tą „aukšto lygio“ matavimo instrumentą. Tada galėtume ir mes pasitempti.

Dr. Vytautas Majauskas
Palm Beach, FL

PRAŠOME ATSLIEPTI

Mūsų karta palengva iškeliauja. Kaskart mažėja tu, kurie ištvėrė besibaigiančio karo siaubą Vakaruose ir tų, kurie nešė vergo dalį Rytuose. Mes, dar likę gyvi, nežinome kuomet ir mus pašauks Aukščiausias. Galbūt dar nevelų palikti prisiminimus apie tuos, kurių jau nebėra mūsų tarpe, bet jie yra palikę pasauliui savo širdies dalelę — išsaka skausmą ir tikėjimą šviesesne ateitimi. Tai maldaknygėlės „Marija, gelbėki mus“ autorės, mokytoja Adelė Dirsytė ir mokinė Leontina Eimontaitė-Motiejūnienė. Tikiuos tarpe jūsų, mieli tautiečiai, yra ir pažinusių, bendravusių su Stefanija Ladigienė, kuri buvo aktyvi katalikiškoje veikloje, išaugino gausią šeimą, gelbėjo persekiojamus. Pasibaigus karui, kaip daugelis vilko kalvinio junga; Aldona Pakštyte, visiems padėjusia, visur skubėjusia ir per anksti iškeliausia Amžinybėn; Juozu Brazausku, kuris lageryje daugeliui buvo moralinis ramstis, o laisvėje jaunimo kelrodis; dr. Kazimieru Nasvyčiu, kuris, dirbdamas lageryje ligininėse, gelbėjo tautiečius visomis jam prieinamomis galimybėmis.

Apie „Marija, gelbėki mus“ buvo rašyta „Drauge“, tačiau neužsimenama, koku keliu šis skausmo kūrinėlis pasiekė Vakarus. Dabar, manau, galima drąsiai apie tai prabilti. Norėtusi žinoti, kam turime būti dėkingi, kad jis išvydo pasaulį. Kas ėmėsi tą knygelę išleisti?

Prašau atsliepkite adresu: Zina Bujanauskienė, 3944 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632, Tel. 376-6990. Štai ir laiškas iš Lietuvos, kuris paskatino į jus kreiptis.

„...reikėtų išleisti brošiūrėlę, kurioje būtų atsiminimai apie Dirsytę, Lionytę, Aldutę, kai kurias jų maldeles. Labai norėtusi sužinoti, kam buvo siūsta maldaknygėlė ir kaip ji atsidūrė ten (Vakaruose). Dabar juk galima nebijoti. Pagalvojau gal Tau, ten būnant, pavyktų pasiteirauti, kad ir per „Draugą“. Ne konkrečiai kas, o kad atslieptų tas, kas gavo maldaknygėlę, kad galima būtų visa tai įamžinti. Jeigu mes šito nepadarysime, viskas nueis užmarštin. Juk pati žinai, kaip mes ieškojome ištakų čia ir tu, ir kitos. Mes su Aldute P. net į Ukmergę važiuavome ieškoti Pranutės, prisiminti? Mindaugas irgi ruošia prisiminimus apie Magadaną. Taigi, turėdama laisvesnę minutę, parašyk, pasiteirauk. Tavo atsiųstame „Drauge“

„Praeities puoštelėje“ irgi gvildenai „Pranučių problema“. Gal atnaujinsi ją? Sudėsimė visus prisiminimus „į krūvą“ ir kai surasimė kas suredaguos ir kas išleis, informuosiu Tave“. Ištrauka iš laiško, rašyto Aleksandro Baranauskaitės-Čiurlinės 1995.1.3.

Zina Bujanauskienė
Chicago, IL

LIETUVOS MOTERŲ LYGA DĖKOJA

Mykolas Žilinskas, Lietuvos kultūros mecenatas, Kauno Garbės pilietis buvo pirmasis išėjvijos lietuvis, ryžis nutiesti gerumo tiltus tarp tėvynės ir išėjvijos. Dar septyniadesimtisiais metais prasidėjo jo grįžimas į Lietuvą, padovanojus tėvynei neįkainojamą meno kolekciją. Prof. V. Jakelaitis šį Mykolo Žilinsko žygdarbį, pagerbęs knyga apie jį, viename savo straipsnių rašė: „Nebūtina tapti įžymiu rašytoju, dailininku ar kompozitoriumi, nei mokslininku ar teatralu — reikia būti patriotu ir savo Tėvynei visuomet rasi būdą gražiai padėti“.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, šimtai gailėstingumo ir užuojautos takelių sujungė daugelį lietuvių išėjvijos visuose kontinentuose su sovietmečiu nuskurdintais jų tautiečiais Lietuvoje ir Sibire. Ačiū, Jums mielieji. Šventa Jūsų talka.

Lietuvos moterų lyga nuoširdžiai dėkoja tautiečiams už Atlanto už suteiktą paramą; prelatui, teologijos dr. Juozui Prunskui už dovanotas Lietuvos Mokslų Akademijos bibliotekai jo parašytas knygas; Irenai ir Vincui Ignaičiams iš Kanados, padovanojusiems Lietuvos pedagoginiam universitetui ir Lituanistikos centrui neįkainojamą lietuviškos ugdymo lobį — lietuviškąją (Bostono) enciklopediją; Amerikos lietuvių ateitininkų namams (konkrečiai Alfonsui Pargauskui) už dovanotą Vilniaus Pedagoginiam universitetui šviesios atminties J. Brazaičio-Ambrasevičiaus raštų šešiatomį; L. Baltrušaitienei už paramą Lietuvos moterų lygos mokslininkėms: dovanotas knygas, nuolat siunčiamus žurnalus, iškarpas iš „Draugo“ ir kitas dovanas; Bostono Vaikų globos namams — už labdarą Lietuvos moterų lygai, Vasario 16-osios proga pradijuojamiesiems daugelį Lygos moterų jų šeimų bei jų globojamų socialiai remtinų šeimų, vaikų, liginų, moterų.

Lietuvos moterys su meile ir didžiulių dėkingumu mini gerumo ir gailėstingumo takelius ir tiltus, širdies jautrumo jungiančius du kontinentus ir krantus — tėvynę ir lietuvių išėjvijoje.

Ona Voverienė
Lietuvos moterų lygos
pirmininkė, Vilnius

APIE LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMĄ

Malonu, jog „Drauge“ buvęs LF atstovas Antanas Juodvalkis vėl primena, kad fondas yra dovana Lietuvai. Tik ta dovana vis dar Amerikoje, nors Lietuva jau penkeri metai nepriklausoma. Nenoras Lietuvon pervesti fondo surinktas aukas bandomas pateisinti nauju argumentu: „ištekliai reikalingesni lietuviškumo išlaikymui išėjvijoje“. Sunku patikėti, kad išėjvija tokia skurdi, jog negali išlaikyti net savo šeštadienių mokyklų, organizacijų, spaudos. Buvęs fondo atstovas teisingai, reikšdamas nepasitenkinimą per ankstyvu 1 mil. dol. persiuntimu, neparinkus tinkamų objektų, tačiau jis siūlo susilaikyti nuo tolimesnio dalinimosi surinktu kapitalu — „mūsų dovana Lietuvai“. Kazin, kaip ilgai dar lauksime?

Būtų patartina naujai fondo valdybai (ji bus išrinkta suvažiavime kovo 25 d. Lemonte, Red.) pasitikrinti, kokios dabar nuomonės vyrąja nariu tarpe. Juk visos išėjvijos organizacijos renka aukas, kad jos būtų siunčiamos Lietuvon, išskyrus Lietuvių fondą, kuris jau surinktas aukas vis dar pasilaiko Amerikoje. Pernykštis referendumas narių suvažiavime parodė, kad dalis narių savo aukas skiria Lietuvai. Esu tikras, kad ir kitas apklausinėjimas parodytų pasikeitusią nuomonę. Išėjvijos parama vaikų Lietuvoje pagalba rodo jos palinkimą prisidėti prie nelaimingų vaikų gelbėjimo veiklos. Daug tų rėmėjų yra ir LF nariai, ir jie skatina LF vadovybę prisidėti prie šio kilnaus darbo — arba per tas organizacijas, ar pervedant organizacijoms bent keliolika tūkstančių dol. kasmet.

Nauji statistiniai duomenys iš buvusių sovietų okupacijoje respublikų rodo tragiška vaikų padėtį. Trečdalis vaikų, išaugusių bendrabučiuose, tampa nusikaltėliais, kas penktas buvo teisiamas, kas dešimtas baigia savo jauną gyvenimą savizudybe.

Atiduokime savo skolą tėvynei. Neleiskime, kad mūsų tautos prieaugis išaugtų panašus į kitų skurdžių respublikų vaikų. Tegul Lietuvių fondas suranda argumentą, kodėl reikia dalintis su Lietuva dovana, jau surinkta Lietuvai. Tegul fondo šūkis 1995-aisiais būna „Lietuvos vaikų pagalbos metai!“

Dr. Edmundas Ringus
Evergreen Park, IL
SUVAŽIAVIMO
IŠVAKARĖSE DRĪSTU
PAKLAUSTI

Kovo 8 d. PLC, Lemonte įvyko „Dantų sveikatos talka Lietuvai“ organizacijos pobūvis. Gausus svečių dalyvavimas parodė, kad šios organizacijos veikla visuomenė remia ir vertina. Aš tačiau esu nusivylęs kita reikšminga lietuvių organizacija, kurios nariai su žmona esame nuo 1972 m. Anuomet jautėme pareigą įstoti į naują, daug žadančią organizaciją — Lietuvių fondą. Kodėl šiandien jaučiuosi ja nusivylęs?

Jau kelinti metai darbuojusi su DAFL ir įvairiais būdais ieškome finansinės paramos, kad veikla būtų sėkminga. Trejus metus iš eilės kreipėmės į LF. Vieną sykį atsakė, kad galėjo patenkinti tik 25% prašancijų. Kitą kartą neoficialiai buvo pasakyta, kad per daug užsiprašėm. Nematydama čia logikos, mėginau paaiškinti, kad duodama suma priklauso nuo davėjo, o ne nuo prašančio... Trečią kartą buvome tikri, kad LF tikrai „neišsisuks“, nes prašėm paramos Juditai Martin, RDH, kuri pasiėmė neapmokamas atostogas iš savo darbo ir vieniems mokslo metams išvyko į Kauno Medicinos aka-

demijos Stomatologijos fakultetą steigti Lietuvoje visai naują burnos ertmės higienos mokslo šaką. Mes įstengėm ją į Lietuvą nusiųsti, tačiau dėl lėšų stokos po 6 mėn. turėjo grįžti į JAV ir užsidirbti pinigų, kad ateityje galėtų Lietuvoje tęsti pradėtą darbą.

Lietuvių fondo 32-tojo visuotinio narių suvažiavimo išvakarėse drįstu paklausti fondo vadovybės: kaip bus su parama šiam kilniam projektui ir Juditai Martin, kuri su energija ir jauna viltimi žiūri į šviesesnę Lietuvos žmonių sveikatos atei-

tį ir jau dabar pasiryžusi tolimesniai išpareigojimui tam tikslui darbuotis?

Nors ir žinant, kad mūsų visuomenės sudėti finansiniai ištekliai yra riboti, ar šiuo laiku Lietuvai nėra naudingiau turėti tokių pasiaukojančių asmenų, kaip Jūdita, negu į užsienį pasikviesti studentus iš Lietuvos, kurie, baigę mokslus su LF ar kitų lietuvių organizacijų parama, stengiasi pasilikti užsienyje ir savo tautai daugiau jokio darbo neatlieka?

Leonidas Ragas
Itasca, IL

A.†A. ANTONIO A. MATULIS

Gyveno Hot Springs, Arkansas.
Mirė 1995 m. kovo 21 d., sulaukęs 63 metų.
Gimė Argentinoje, Buenos Aires, 1931 m. gruodžio 14 d. Amerikoje išgyveno 32 m.

Nuliūdę liko: žmona Nelida Vidūnaitė, dukterys — Silvia Miarka, žentas David, anūkas, Zachary; Claudia Ryan, žentas John, anūkas Nicholas; Argentinoje sesuo Teresa Valentinas ir jos dukterys: Cristina Katinas su vyru Hector ir trys vaikai; Marta Varela su vyru Angel ir trys vaikai; Chicagoje pusseserė Guillermina Jotautas, jos duktė Arlene, sūnūs Frank ir Albert.

Priklause lietuvių organizacijoms Hot Springs, AR. Penktadienį, kovo 24 d., po šv. Mišių 10 val. ryto St. Maria bažnyčioje, Hot Springs, laidotuvės bus privačios. Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už a.a. Antonio.

Nuliūdę: žmona, dukterys, anūkai, sesuo ir kiti gimines.

P A D Ė K A A.†A. AGNUTĖ KIZIENĖ JASAITYTĖ

Mylima Žmona, Mama ir Močiutė mirė 1995 m. vasario 20 d. ir buvo palaidota vasario 23 d. Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Dėkojame visiems, kurie su mumis kartu palaidojo Agnutę ir Dangiškus Namus. Jūsų draugystė ir šviesūs Agnutės prisiminimai palengvino mūsų skausmą.

Agnutė pasiliks visada mūsų mintyse ir širdyse.

Kizijų šeima

A.†A. PAULIUI MAČIUIKAI

per anksti išekliavus Amžinybėn, netekty likusius tėvus, BENEDIKTĄ ir GRAŽINĄ, SESUTĘ ir BROLĮ, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Stasė ir Algis Damijonaičiai
Sabina ir Polius Gotceitai

A.†A. ONAI ANKIENEI

mirus, jos vyrui PETRUI, sūniui ALGIUI-PETRUI su šeima ir visiems giminėms Lietuvoje nuoširdžiai užuojautą reiškia

Beverly Shores Lietuvių klubas, Indiana

LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Penktadieniais 7:00 v.v. — 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629

Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760



We Ship UPS

312-434-9766

Užsilimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629



Partizanės-dainininkės (iš kairės) Bronė Galinaitienė ir Ona Dailidienė su šikagietė Ona Gradinskiene (viduryje) Jaunimo centre kovo 12 d.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Arvydas Žygas, Pedagoginio lituanistikos instituto seminaro vadovas, šį šeštadienį, kovo 25 d., 12:30 val. popiet, skaitys paskaitą – „Kas yra lietuvis?“ Kas tik domisi lietuvių kultūros klausimais, prašome atsilankyti.

Jaunimo tautinių šokių ansamblio „Grandis“ vaikų ratelis kviečia į virtinukų (koldūnų) pietus balandžio 2 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Bus gera proga pasigardžiuoti skaniais, ansamblio narių tėvelių bei mokytojų gamintais virtinukais ir namie keptais skanėstais. Laukiame!

Dr. Antanas Lipskis, Wood Dale, IL., siūsdamas „Draugo“ prenumeratos mokėstį, pridėjo 100 dol. Mes džiaugiamės, turėdami dr. Lipskį laikraščio rėmėjų tarpe ir tariame nuosirdų aciu už lietuviško dienraščio paramą.

„Faith in Action International“ (FIA) katalikų pasauliečių savanorių programos įstaigai Vilniuje reikalingas vedėjas arba vedėja. Darbą būtų galima pradėti net nuo š. m. balandžio mėn. Šios organizacijos tikslas yra skatinti pasauliečių apšvietimą ir išsijungimą į Bažnyčios veiklą Vidurio bei Rytų Europoje. FIA įkurta Čekų Respublikoje, o Lietuvoje pradėjo veikti 1993 metais. Savanoriai daugiausia dėsto anglų kalbą ir padeda katalikiškose mokyklose bei organizacijose. Įstaigos vedėjo pareigos yra: apšviesti savanorius, atvykstančius dirbti į Lietuvą ir juos visapusiškai remti, besidarbuojant tame krašte; keturis kartus per metus suorganizuoti visų dirbančių savanorių suvažiavimą-rekolekcijas; išsivystyti programas, kurios geriau pasitarnautų Lietuvos Katalikų Bažnyčiai ir tikintiesiems; vadovauti įstaigai Vilniuje; palaikyti ryšius su įstaigomis JAV. Besidomintys šiuo darbu, prašomi siųsti laiškus ar faksą: Rosemarie Chybik, Director, 7600 S. Country Line Rd., Ste 2, Burr Ridge, IL 60521, tel. 708-789-9768; fax 708-789-9762. Šiuo adresu galima gauti ir smulkesnį informaciją.

x Ona Elertienė, iš Chicago, perskaičiusi Drauge apie senelį, kuris grįžęs iš Sibiro augina 3 savo vaikaičius, gaudamas tik 141 litą per mėnesį, atsuntė \$50 našlaičių globai. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.“ (sk)

x Kviečiame visus į smuikininko R. Katiliaus koncertą, kuris bus Lietuvos Dailės Muziejuje, Lemonte penktadienį, kovo 31 d. 7:30 v.v. Akompanuoja L. Dorfmanas. Bilietai muziejuje arba 1-708-257-2034. Gera žinia – muziejuje naujas fortepijonas. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisyto
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Trečiadienio, kovo 22 d., laidoje „Chicago Tribune“ dienraštyje (Food Section) labai gražiai aprašytas lietuvių restoranas „Nida“, Marquette Parke. Straipsnio autorė Pat Dailey labai teigiamai įvertina restorano lietuviškus patiekalus, visą valgyklos atmosferą ir patarnautojas. Taip pat pažymėta, kad „Nidos“ restoranas yra 2617 W. 71st St., Chicago. Pagal šio skyrelio vertinimo sistemą, geriausias restoranas „vertas 4 šakučių“, o „Nida“ skiriamos trys!

A. a. Antano ir Josefos Mikalauškų atminimą pagerbdamos, jų dukterys Vanda, Julija ir Regina atnaujino „Draugo“ prenumeratą Radviliškio Centrinei bibliotekai 1995-tiems metams. Biblioteka įsikūrusi namuose, kurie buvo statyti ir priklausė Mikalauškų šeimai iki bolševikų okupacijos ir namų nusavinimo.

„Taip, Viešpatie!“ – negendancio maisto produktų ir kūdikiams reikmenų rinkliava šiuo metu vyksta Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje, o bažnyčios priegangyje yra dėžės, į kurias parapijiečiai ir kiti geros valios žmonės prašomi įdėti savo auką. Prieš Velykas surinkti produktai bus išdalinti vargšams pavalgydinti įruošose sribuose virtuvėse ir „maisto sandėliukuose“.

Žaidimų ir kepinų išpardavimo popietė ruošiamas Maria aukšt. mokykloje kovo 26 d., sekmadienį. Salė atidaroma 12 val., o žaidimai prasidės 2 val. popiet. Pelnas skiriamas Šv. Kazimiero seselių paramai.



Sol. Lijana Kopūstaitė, šiuo metu dainuojanti su Čikagos simfoniniu orkestru, atliks ištrauką iš Orffo „Carmina Burana“ balandžio 2 d. Jaunimo c. ruošiamame „Draugo“ koncerte.

x Lietuvos Vyčiai, Maspeth Council 110, iš Jackson Heights N.Y. jau remia vieną našlaitį Lietuvoje, o dabar atsuntė dar \$150 ir nori remti antrą našlaitį. Dėkojame „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x „DANTŲ SVEIKATOS TALKA LIETUVAI“ organizacija reiškia širdingą padėką visiems, kurie prisidėjo prie kovo mėn. 18 d., Pasaulio lietuvių centre surengto baliaus, o taip pat dėkoja ir visiems į balių atsilankiusiems svečiams. Ypatinę padėką rengėjai reiškia Vytui Miceikai, Select Vines & Liqueurs krautuvės savininkui, už baliaus aprūpinimą gausiais gėrimais. Rengėjai taria nuosirdų aciu Donatui ir Kazuiui Bačinskams, „Bacino's Pizza“ restoranų savininkams, už padovanotą dėžę šampano. (sk)

PELENAI IR MUZIKA „SEKLYČIOJE“

Kovo 1 d. Vyresniųjų lietuvių centre – „Seklyčioje“, pelenais ant kaktų pažymėti, sėdėjome susikaupę, o švelniai virpantys smuiko ir pianino garsai kalbėjo tiesiog į sielas kiekvienam savaip suprantama sielos kalba, kuri yra daug tobulesnė ir pilnesnė negu mūsų kasdienė žodinė kalba.

Šią popietę pradėjo parengimų vadovė E. Sirutienė žodžiais: „Vakar šventėme užgavėnes, valgėme blynus, prisiminėm užgavėnių karnavalus su tradicinėmis išdaigomis, šiandieną pabarstysime galvas pelenais ir susikaupime pradėsime Gavėnios laikotarpį. Tai susimąstymo, atgailos ir laukimo laikotarpis. Lietuvoje, kadaise ūkininkai pelenais pabars-



Sol. Genovaitė Bigenytė atliks dalį programos „Draugo“ koncerte balandžio 2 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai gaunami „Drauge“ ir „Seklyčioje“.

DAINUOJANTIS BALANDIS ČIKAGOJE

Jeigu pastaruoju laiku buvotė išvykę į „kitą planetą“ ir nepastebėjote mūsų spaudoje naujienos – kad balandžio mėnuo yra skirtas keturiems nuostabiems koncertams, kurie vyks Čikagoje, tai dabar primename: balandžio 2 d., 3 val. po pietų, Jaunimo centro didžiojoje salėje ruošiamas „Draugo“ metinis koncertas su tokia šaunia programa, kad didžiųjų bet kuri pasaulinio masto koncertų salė, jeigu programa joje būtų atliekama. Balandžio 9 d. koncertas vyksta Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Tai religinio turinio koncertas, kaip ir tinka Verbu sekmadieniui, kad pakeltų dvasią prieš Didžiosios savaitės susikaupimą ir paruoštų Velykų džiaugsmui. Balandžio 23 d. Maria aukštesniosios mokyklos auditorijoje bus Tautinio meno ansamblio „Dainava“ 50 metų sukakties paminėjimo koncertas. „Dainava“ – tai jau vienintelis mums užsienyje likęs šio pobūdžio ansambelis (kaip „Draugas“ yra vienintelis dienraštis), todėl verta jį globoti, remti ir stengtis išlaikyti. Geriausia priemonė – gausiai dalyvauti koncerte! Ir dar ne viskas! Balandžio 30 d. vyks kitas sukakties koncertas – Šv. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Brighton Parke 80 metų jubiliejaus proga. Koncerto programa bus atliekama bažnyčioje, o jos atlikėjai – tarytum surinktas žymiausių muzikinių pajėgų sąrašas!

Praleisti bent vieną tų koncertų būtų ne vien dvasinė skriauda, bet ir tam tikras nusikaltimas. „Draugo“ koncerto bilietai gaunami dienraščio administracijoje ir „Seklyčioje“. Kadangi jis yra arčiausias ir mums – „Draugo“ darbuotojams gyvybiškai svarbus, tad ir kviečiame skubiai įsigyti bilietus, gausiai į salę susirinkti. R.P.

tydavo net ir savo trobas, ūkinius pastatus ir gyvulius, vis kartodami: „iš dulkės esi ir į dulkę pavirsi“.

Popietės kalbėtoju buvo pakviestas kun. dr. prof. Kęstutis Trimakas. Jis yra mąstytojas, filosofas, psichologas. Šias sritis jis dėsto Lietuvos universitetuose, o dabar, atostogaudamas Cicero, sutiko ir „Seklyčio“ lankytojams pakalbėti. Prašau kunigą dr. K. Trimaką!

Kunigą K. Trimaką pažinome anksčiau kaip jėzuitų kunigą prie Jaunimo centro. Vėliau jis studijavo ir, gavęs daktaratus, yra mėgiamas pamokslininkas bei daugelio knygų autorius. Jis mus tuoj vaizduote nukėlė į pasaulio tvėrimo laikotarpį.

Prelegentui baigus kalbėti, akimirka lyg mąstėme, o paskui pasigirdo padėkos plojimai.

Kun. dr. K. Trimakas patėpė mūsų kaktas pelenais, ragindamas atgailauti ir tobulėti. Po to parodė kelias savo naujai išleistas knygas, aiškinančias Jėzaus atpirkimo paslaptis ir susitaikymo su Dievu būdą.

Po to klausėmės koncerto. Muzikai broliai Strolis mums gerai žinomi ir labai mėgiami. Juodu iš labai muzikalios šeimos: motina – solistė, tėvas – kompozitorius, o sūnūs: Vytautas – žinomas pianistas, Faustas – mėgiamas kompozitorius ir dirigentas, o Herkulis – puikus smuikininkas. Prisimenu jus dar vaikus iš Uchtes stovyklos Vokietijoje, kai tėvas, Juozas Strolia, šaltoje verandėje liepdavo jiems groti, praktikuoti. Ir atrodo ne veltui, nes dabar visi trys yra geri muzikai.

Šiam koncertui buvo parinkti kūriniai, nors ne visai religiniai, bet labai jautrūs, pilni dvasinės meilės, ilgesio ir susimąstymo. Herkulio smuikas nuostabiai švelniai „kalbėjo“ apie ilgesingą meilę, momentais verkė, virpėjo skausmu ar meldė įkvėpimo. Fausto subtilus ir neslopinantis akompanementas sudarė pilną harmoniją ir kartu tarsi užbūrė visus. Koncerte skambėjo: J. S. Bacho, P. Čaikovskio, A. Vivaldi, J. Naujalo, kitų žinomų kompozitorių kūriniai.

Nors programa užsitęsė ilgojai, visiems užteko kantrybės ir jai pasibaigus, plojome iš visų jėgų ir šaukėm „bis!“ Ir muzikai pavargo, tai E. Sirutienė pasiūlė užvalgyti, ką ir su malonumu padarėm, o paskui, pabandę laimę loterijoje, išsiskirstėm laukti kitos tokios popietės. Jonas Žebrauskas

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Vasario 26 d. Melrose Park LB apylinkė, padedama vietinio lietuvių klubo, surengė Vasario 16 minėjimą, kartu prisiminimą ir kovo 11 dienos svarbą naujai atgimusioje Lietuvoje. LB apylinkės vicepirmininkė O. Rakauskienė atidarė minėjimą. Buvo pagiedotas JAV ir Lietuvos himnas, malda kalbėjo J. Rugelis, prašydamas Dievo palaimos ir apsaugos vargstantčiam Lietuvai. Vasario 16 Nepriklausomybės paskelbimo akta perskaitė R. Barauskaitė ir minutės susikaupimu dalyviai pagerbė Vasario 16 ir Kovo 11 žuvusių dėl Lietuvos laisvės karžygius.

Melrose Parko apylinkė yra laiminga, turėdama savo tarpe talentingų tautiečių, gerų kalbėtojų ir poezijos mėgėjų. Tuo pasinaudojant, buvo paprašyti Indriūnai pasakyti minėjime pagrindinę kalbą ir atlikti programą. Jie mielai sutiko.

Jonas Indriūnas savo kalboje prisiminė Lietuvos praeities, viduramžių istorijos momentus,



Amerikos Lietuvių meno draugijos valdyba ir taryba su draugijos nariais bei priaučiančiais po Kovo Vienuoliktosios minėjimo Jaunimo centro kavinėje. Sėdi iš kairės: Algimantas Kezys, Juozas Mielulis, Petras Blekys, Arvydas Reneckis, Nora Aušrienė ir Karilė Vaitkutė.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Lietuvos valstybės didingumą ir jos praradimą, nelemtą tautos rusinimą ir lenkinimą bei viso to pasekmes. Bet Lietuva išsilaikė ir prisikėlė laisvam gyvenimui 1918 metais Vasario 16 nepriklausomybės paskelbimu visam pasauliui. Neilgai prisikėlus Lietuva buvo laisva: raudonoji sovietų imperija ją okupavo ir laikė kraštą po savo komunistine letena net 50 metų. Lietuviai patriotai kovoję prieš Sovietų Sąjungą, padėjo ją sugriauti ir atgauti vėlei Lietuvos laisvę 1990 m. kovo 11 d. Jiems pagarba ir mūsų dėkingumas.

E. Indriūniene puikiai padeklamavo tris eilėraščius: du poeto B. Brazdžionio ir vieną Jono Indriūno. Visi trys buvo patriotiški ir jautriai priimti klausytojų.

Mūsų apylinkės kitas talentingas kalbėtojas yra Juozas Pažerūnas, šį kartą jautriai pabėręs įvairių minčių ir įvykių Vasario 16 proga. Mintys visų dalyvių buvo nuosirdžiai išklautos ir priimtos.

Minėjime buvo priimtos rezoliucijos pasiūstos JAV prezidentui, Valstybės sekretoriui, Atstovų rūmų ir Senato pirminkui nepriklausomos Lietuvos valstybės išlaikymo reikalui. Jas pristatė J. Rugelis.

JAV LB ir ALTui buvo surinkta per 1,000 dol. aukų. Dalyvavo ir naujųjų ateivių, neseniai atvykusių iš Lietuvos. Po minėjimo buvo suruoštos vaišės.

J. Rugelis

KOVO 11-OSIOS MINĖJIMAS

Amerikos lietuvių meno draugija kovo 10 d. surengė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo – Kovo 11-osios – minėjimą Jaunimo centre, Čikagoje.



Sol. Audronė Gaiziūnienė ir smuikininkas Valdas Vasaitis, atlikę meninę programą Kovo Vienuoliktosios minėjime Jaunimo centre š. m. kovo 12 d. Nuotr. Jono Tamulaičio

Įžanginį žodį tarė lietuvių visuomenei gerai pažįstamas pianistas Rokas Zubovas. Jis pažymėjo, kad Amerikos lietuvių meno draugija yra ne politinė organizacija, o tik menininkų ar menų mylinčių žmonių sambūris, tai ir minėjimas būsiantis ne iškilmingų kalbų sakymas, o vakaronė, kurioje keli draugijos nariai kalbės laisvės tema ne tiesiogiai, o per savo kūrybą.

Pirmoji savo apsakymą, pavadintą „Amerikietiška mano autobiografija“ skaitė Giedrė Subačienė. Apsakyme buvo vaizdingai perteiktas Lietuvoje gimusio ir gyvenančio žmogaus netiesioginis santykis su Amerika (tąja mitologizuota laisvės šalimi) per vaikystėje girdėtas senelio klausomas žinias iš Vašingtono, per gero gyvenimo „simbolių“ virtusius džiūsus, per Amerikos vyriausybės reaguojimą į Lietuvos laisvės siekius ir kita.

Po pertraukos, kurios metu svečiai vaišinosi kava ir užkandžiais, buvo rodomas naujas Arvydo Reneckio filmas „Paukščio Fenikso vaikai“. Tiesa, tai buvo tik pirmoji filmo dalis (antrąją tikriausiai išvysime vėliau), tačiau ir jos pakako, kad sukeltų žiūrovų diskusijas. Filmo pagrindas – pokalbiai su įvairiais žinomais Lietuvos žmonėmis, kurie įvairiais būdais ir dėl įvairių priežasčių paliko Lietuvą. Matėme ir kadru iš 1939-ųjų metų, girdėjome ir buvusio Lietuvos ministro Urbšio prisiminimus, ir dr. Marijos Gimbutienės atsakymą į klausimą, kodėl ji paliko Lietuvą (tas atsakymas buvo tyla), ir gal šokiruojančias ir ciniškas, tačiau labai atviras rašytojo Tomo Sauliaus Kondroto mintis apie Lietuvą – skęstantį laivą, ir Simo Kudirkos pasakojimą apie kitokį – amerikiečių laivą,

į kurį jo nepriėmė, ir kitų žmonių pasisakymus.

Tikrai ne visos išsakytos mintys apie laisvę, santykį su tėvyne buvo tokios, kokias daugelis mūsų įpratę girdėti oficialiuose minėjimuose, tačiau jos buvo nuosirdžios, nemeluotos, atviros ir todėl laisvos, nes tik laisvas žmogus drįsta viešai sakyti kai, ką iš tikro galvoja.

Minėjimo pabaigoje buvo parodytas trumpas Marijos Raugaitės filmas, kuris susirinkusiems priminė Sausio 13-ąją ir tai, kad laisvė pasiekama tik per auką, o toji auka dažnai būna kraujo auka.

Draugija džiaugiasi, kad į minėjimą vakaronę susirinko gana gausus būrys svečių ir tikisi, kad ateity jį dar pagausės.

Karilė Vaitkutė

REŽISIERIUS GRĮŽO Į LIETUVĄ

Režisierius Juozas Ivanauskas, kuris pernai rudėnį buvo atvykęs į Čikagą ir su „Vaidilutės“ teatro kolektyvu paruošė dvi vienaveiksmes komedijas lapkričio pabaigoje surengtam Amerikos ir Kanados lietuvių teatro festivaliui, sugrįžo į Lietuvą. Vykdamas iš Čikagos, dar buvo sustojęs New Yorke, kur prieš metus buvo pastatęs vieną veikalą amerikiečių teatre.

Rež. J. Ivanauskas „Vaidilutės“ teatre darbuosiu jau antrą kartą. 1990 m. jis pastatė dvi pjeses – Keturakio „Amerika pirtyje“ ir K. Ostrausko „Saltkalvi“. Su pastaruoju veikalu 1991 m. buvo gastroliuota Lietuvoje ir rež. J. Ivanauskas prisidėjo prie šių gastrolių pasiekimo.

Reikia pažymėti, kad šie metai yra jubiliejiniai „Vaidilutės“ teatrui, išvesiantiam savo veiklos dešimtetį. Nors žmogaus gyvenime toks laikotaris nėra ilgas, tačiau lietuviškų scenos vienietį istorijoje tai – neeilinis reiškinys. Ilgiau negu dešimtmetį Čikagoje, turbūt, nebuvo išsilaikęs joks tradicinis teatro kolektyvas (išskyrus „Antrąjį kaimą“ ir Lietuvių operą, kuriuos kai kurie laiko teatriniais vienetais).

„Vaidilutės“ teatras buvo įsteigtas 1985 m. dr. Petro Kisieliaus ir Onos Šulaitienės iniciatyva. Šiuo metu jo tolimesnis likimas nėra aiškus, nors dar yra vilčių, kad jis gyvuos ir ateityje.

E.Š.

Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus Gavėnios rekolekcijos š. m. balandžio 13-15 d. vyks Lietuvių centre, Lemonte, tokia tvarka:

Did. ketvirtadienį – 7:30 v.v. Bočių menėje.

Did. penktadienį – 7:30 v.v. Pal. J. Matulaičio misijos kopyčioje.

Did. šeštadienį – 6:30 v.v. Pal. J. Matulaičio misijos kopyčioje.

Visi ASS nariai kviečiami dalyvauti.